

بجاریها داخل پارک شده و سنار خان را با بقر خان و تمام
 همراهانش که قریب ۳۰۰ نفر بودند از جمله آنها عددی از کسبه
 بی اسلحه بودند دستگیر نمودند سنار خان در جنگ زخم
 برداشته و ۱۸ نفر از مجاهدین را سر مصغله مقتول و قریب
 چهل نفر مجروح شدند از طرف دولت از قرار مذکور ۷ نفر
 مقتول و ۲۳ نفر مجروح شدند در این جنگ سوارهای
 بجاری در تحت فرمان سردار بهادر پسر ارشد سردار احمد شجاعت
 کرده و یفرم رئیس نظمیہ نیز از طرف دولت در خدمت بر همه
 مقدم و پیشقدم بوده است

مجاهدین مقاومت چندانی نکردند و با و ن زبانه دایله آمده مهیا نبودن
 آنها برای جنگ و مستعد نبودن محل جنگ برای مدافعه بوده است
 امروز بعد سردار محیی میر السلطان که یکی از رؤسای مجاهدین
 بوده و با رئیس الوزراء سابق سیدار ارتباط مخصوص دارد با دسته
 خود در سفارت کبرای عثمانی در شیراز متحصن گردید و عجزاً
 چنین بنظر می آید که عددی از سادات در طهران انجا می خورده
 و با ارتباطی از سادات کایه - اهل - دراد شود

جلسات عالی مجلس در مدت چهار هفته گذشته مستلزم دادن
وابورت مخصوص نیست زیرا که دارای اهمیت مخصوص نبوده
و اکثر مسائل مهمه مجلس مثل معمول در جلسات خصوصی
مذاکره و تصفیه شده است

ناصر الملک در آخر ژوئیه بطرف اروپا حرکت کرده اند

﴿ تبریز ﴾

از قرار معلوم حاکم مراغه چندی قبل صاحب‌نصبان دسته پلیس
را که ایالت اذربایجان بانجا فرستاده گرفته و چوب مفصلی بانها
زده است و مذکور است که فرمانفرمای اذربایجان در خیال است
که استعداد کافی برای تهیه این مقصود اعزام نماید
مستر (استیونس) را عقیده بر آنست که حکومت مراغه که
از ارتجاع‌پون است دارای قوه و استعدادیست که اجرای این
اراده ایالت را مشکل مینماید

﴿ مشهد ﴾

رکن الدوله که از حکومت خراسان معزول شده بود بواسطه
تغییراتی که در وزراء حادث شده در مقام خود باقی ماند

رئیس نشوند خراسان در اوایل زویه نزلشکر گشتی ناقص که
 محدود غربی خراسان کرده بود مراجعت نمود مشارالیه کاری انجام
 نداده و دزهیهای جدید در نزدیکی تربت واقع شده اند و از قرار
 مذکور شش نفر مسافرین کشته شده اند

حدود شرقی خراسان نیز از قرار راپورت منشوش و بی نظم
 است دسته بزرگی از سارقین که مرکب از کاکاریها و جمشیدیها
 و افغانی بوده اند در نزدیکی زوراباد در تحت ریاست منکول
 خان کاکاری اطراق کرده و مرتکب چندین فقره سرقت و غارت
 شده اند من جمله قافله بزرگی متعلق باتباع روس که حمل قند
 میشد میکرده اند و دچار چپاول و تطاول آنها شده است پرنس
 دایچی ژنرال قونسول روس بسختی پروتست نموده و اولیاء
 امور ایران وعده کرده اند که زاه زنها را قلع و قمع نمایند

ظاهراً اختلاف و تقار زیادتی بین حکام بعضی محال و نظمیهای
 آن نقاط موجود است مخصوصاً در بجنورد و قوچان و سرخس
 و بیرجند - مداخله پلیس از قرار مذکور اثر بدی در حکومت
 و اداره امور حاصل نکرده و بان جهت در جمع آوردن

مالیات عمومی حاصل میشود . رئیس نظمیة مشهد معروف

و متهم است باینکه پول کزاف بطور غیر مشروع تحصیل کرده

و وجاهت و محبوسیتش در انتظار رو بر وال است

(اصفهان)

وائعات عمده اینجا ورود میکنند قشقائی بشهر و آمدن

رسولان از طرف صورت الدوله نزد حکمران بوده است مقصود

صورت الدوله از مذاکرات با سردار اشجع ظاهر آیفست که آن

قسمت از بختیاری را که سردار معزی الیه جز و است همراه و

مؤید خود نماید در صورتی که قسمت دیگر بختیاری که با آنها

رقیب اند ضمیمه الدوله و اهداماتش را برای جلب و ریاست این

قشقائی تقویت و تأیید مینمایند

صورت الدوله بدرجه شایق و خواهان این تقویت و همراهی

است که حاضر شده است غرامت تمام سرفتمائی که قشقائی در خال

اصفهان کرده برای نیل بمقصود بدهد

بنا برد لایلی که در دست است میتوان قبول کرد که خیلی از

این سرفتمت ما را قشقائی نکرده بلکه در موارد عدیده بختیارها

و چهار محالیا بنا بر اشاره امیر مفتح که مایل بحکومت اصفهان
 و در صدد اخلاص کار و شکست اعتبار سردار اشجع است مرتکب
 بوده اند ضمیمه الدوله از اواسط ماه ژویه در جنگ بختیاری بوده
 در اوایل ماه اوت را بورت داده شد که در سی میلی جنوب غربی
 قمشه بین بختیاری و قشقایی جنگ واقع شده ولی صحت این
 خبر هنوز مصدق و محقق نشده رسول صوت الدوله هم بچکمران
 و هم بلخمن ولایتی اظهار داشته است که عقاید صوت الدوله
 مصالحت امیر و صمیمانه خواهان مشروطه میباشد رسول
 مذکور که معاون الملک است ژنرال فونسولگری را دیدن نموده
 و سوال نمود که چرا سفارت دولت اعلیحضرتی انکاستان تعیین
 صوت الدوله را بحکومت بتاد در خلیج اعتراض ورد نمود مستر
 کراهام در موقع بازدید تکرانی از طرف شارژدافر دولت
 فخمیه بمشارالیه تسلیم نمود که در آن احوال صوت الدوله با اظهار
 دوستی که رسولش از طرف اوست با مقایسه شده بود
 در تاریخ ۱۱ ژویه پست طهران را در نزدیکی امامزاده
 ابیاع نایب حسین سرقت نمودند ولی غیر از این دیگر راه امن

بوده است

روی هم رفته در این او آخر بهبودی در وضع امنیت راه
های عمده جنوبی حادث شده ولی در طریق یزد و سلطان آباد
تا حدی عدم امنیت هنوز باقی است

ممکن است که این بهبودی جدید را در راه ها نسبت
باین داد که صورت الدوله مایل است خود را در نظر عامه و
سمارت دولت اعلیحضرتی خوب جلوه دهد بهمین طریق عدم
امنیتی را که فعلاً در بعضی راه ها موجود است میشود تا درجه
نسبت به بعضی دستجات قشقائی داد که از تحت اختیار و حکم
صورت الدوله بیرون آید

در تاریخ ۶ ماه اوت تشفائی صدر شتر از دم دروازه اصفهان
بغارت برده اند

(یزد)

۱ - سردار جنگ هنوز برای بدست گرفتن زمام حکومت
کرمان از یزد حرکت نکرده ولی صادم الملك برادر زاده اش که
از فرار مذکور قائم مقام او در یزد خواهد بود مدتی است که

در این شهر است

راه اصفهان بعضی اوقات نا امن بوده است بانک شاهنشاهی
جدیداً مبلغ زیادی پول تفره به یزد فرستاده است
این مسئله اسباب زحمت و اشکال اداره پست گردیده زیرا که
در منازل اسب خیلی کم است

مالیات تریاک حالیه جمع اوزر میشود ولی سایر مالیات و عوارض
جدیده هنوز در عهده نعویین اند

در نائین مالیات نیک و نیک بعد از آنکه طهران رجوع و مذاکرات
کردند اینک اخذ و جمع میشود

از قرار راپورت تجار بزدی در این ایام نظر بمسدود بودن طرق
جنوبی بحمال خودشان در طهران سفارش مال التجاره عموماً و
پارچه خصوصاً میدهند

معلوم است این مسئله باعث نیک و تحقیر در محصولات و
متاع محلی و تجارت ریسمان انگلیس و هند خواهد شد بملاوه
تجار مزبور مایل اند که اسم انگلیس بمانند که لازم در آن بتوسط
تجار هندی گردانند و این کار را از راهکاره کم شان

انها جلوگیری و احترام نمایند

رئیس عدلیه بهایران الکرناً از مداخله حکومت و اجزایش

در امور قضائیه تکلیف نمود، سب

(۲) در تاریخ ۱۴ ژوئیه ایب حسین کاشی با دو بیست و پنججاه

قر و ر وارد شد، ده دو بیست لیره راجل قصبه مطالبه نمود

همراهانش نیز اعمار، احشام و اسبده و اق بشارت بردند

نایب المکره عمل بخدمت نمایند - هر امدن نایب باصفهان فرار

نمود و قرائد در تالار راه بر تمامه ایب حسین ملحق شدند و یک

خانه راگاه آغا سب و یک ده راسره نمودند، نایب باکراف

خانه آتیس رسد و در اجم امور اوضاع نزد تحقیقات نموده است

پس اذن کرار پس ایش نمانده و با وجود امتناع و

عدم رده، کاشی است ایب را گرفته و در مقابل ۱۲

لیره آرا با ده صد ریکه قیامی اصلی آنها ۱۷ لیره است

و تاریخ ۱۷ ب حسان سب که ز نظر و اصفهان استعداد

بر طله و سب آرا با ده صد ریکه آرا با ده صد ریکه آرا با ده

نمود آرا با ده صد ریکه آرا با ده صد ریکه آرا با ده صد ریکه

را از حرکات و اقدامات نایب آگاه ساخته است لهذا سردار تلکراف
خطاب به نایب نوشته و او را از آمدن بخاک یزد تهدید و تحویف
نموده ولی چون در تلکراف ذکر کرده بود که از حرکات او به
توسط ما مورین تلکراف اطلاع حاصل کرده و نظر باینکه قبلاً
یکی از سرهای نایب به ما مورین تلکراف گفته بوده است که
چون شما را پورت حرکات و اقدامات ما را میدیدید پدرم کینه و
خصومتی حاصل کرده و از شما انتقام خواهد کشید لهذا از تلکراف
سردار بمقصد رواندند نشد.

از قرار معلوم نایب حسین با صولت لدواه کاتبه و مرابطه
داشته است

در تاریخ ۲ و ۳ شب حسین با متعاقبش در نازک بوده
و در آنجا جنگی واقع شد که نتیجه آن ظفریت نایب حسین بوده
ولی بواسطه نبودن عایق مجبور بریمت از آن مکان شده است
از قرار مذکور تعدادی از مجتاری دو تعاقب او میباشند
(کرمانشاه)

(۱) داودخان کاهر که در تاریخ ۷ ژویه بهارون آباد عقب

نشسته بود در تاریخ ۱۵ با يك استمداد عظیمی مجدداً باهی دشت
مراجعت نموده ولیکن بنا بر اظهار و تقریر خودش بقصد اقیاد
و اطاعت حکومت آمده است

مشار الیه در پنج میلی شهر اردو افرشته و روز بعد پس از
آنکه اردوی حکومت را بتوسط عده کشیری سوار کلاً احاطه
نمود خود بشخصه بپادر حکومت رقت

این ملاقات مختصر که در تحت تفنگهای حاضر جنک
سوارهای مخصوص داودخان صورت گرفت رضایت بخش
نبود دایر خان تمظیم و ر، و مات معموله تمکین و اطاعت را
بجای آورده پس از آن حکمران ار او سوال نمود که چرا زود بر
این اقدام را نکردی در جواب اظهار داشت که از ترس خیانت
و بدقولی میسادرت تمیک دم پس از آن داود خان مومخص شد

کنیل قونسلگری اعلیحضرتی انگلستان و همکار روسی
اش چون دیدند داودخان با این تبختر و بی اعتمادی نسبت به
حکومت رفتار مینماید تصمیم عزم نمودند که موافق اجازه و
تعلیماتی که از دوسوفارت خانهای متبوعه شان قبلاً بانها رسیده

با حکومت مکاتبه نمایند

حکمران در جواب از مراسله ارسال شده اظهار تشکر نموده و بانها اطلاع داده است که داودخان سر اطاعت و اقیاد پیدش نهاده و امید می رود که مسئله بخوشی و مسالمت ختم و تسویه شود پس از آن دو قونسول بدادخان ~~که~~ سابقاً از آنها استمداد ~~میکرده~~ بود شرحی بدین مفاد نوشتند که اظهار و استمداد شما را رجوع بسفارت خانهای متبوعه خود نمودیم و پس از وصول جواب و تعلیمات از مفاد مشروح شما حکمران را استحضار داده و اظهار امید کرده ایم ~~که~~ اختلافات بین را بدون خونریزی دیگری رفع و تسویه نمایند بالاخره قونسولها بدادخان نصیحت نمودند که شرایط پیدشهادیه حکومت را هر چه باشد قبول نمایند و اظهار امیدواری کردند که مسئله بطور دوستانه و مسالمت حل و قطع شود

(۲) شهر کرمانشاه بجز واقعه تیر خوردن یک سرباز ایرانی بدست قزاق روسی ~~که~~ راپورتش تفصیلاً تقدیم شده دیگر اتفاق بزرگی رخ نداده و شهر آرام مانده لیکن شبها

بعضی تبر اندازی میشود و يك نفر مقتول و دو یا سه نفر

پلیس مجروح شده اند

در کرمانشاه و بروجرد و سنندج احساسات اهالی بر علیه

تأسیسات جدید ولایتی بشدت است

در تاریخ ۱۵ ژویه بعضی اگرادرا که میوه بشهر میاورده

اند در شش فرسخی شهر کرمانشاه لخت کرده اند و يك نفر

مقتول شده است

(همدان)

در تاریخ ۱۱ ژویه برای پرتست بر ضد مالیات نمك و

قیان و غیره بازارها بسته شد

مالیات نمك مخصوصاً در این ولایت خیلی مضر و مورد

تفیر است زیرا که در صنعت دباغی نمك بسیار استعمال میشود

در تاریخ ۱۲ نمایش راجع باین مسئله بی اغتشاش و بانظم

بوده ولی در تاریخ ۱۳ رجاله فرآوانی نیز ملحق بنمایش دهنده

گان شدند

در ب و پنجره دکان يك دوا ساز المانی را بملت اینک باو جرد

اختیار آنها نبسته بود جمعیت شکستند بهلاوه اجماعی
با صندوق دار بانک روس که یک نفر روسی است در کوچه
تصادف نموده و او را زده اند

ظاهراً در موقعی که داخل جمعیت میرفته است با تعلیمی
او را زده اند و ضربت انفور سخت نموده ~~که~~ باو صدمه
وارد بیاورد

مستر مکتوری که از اعضای بانک شاهنشاهی است نیز
در کوچه جمعیتی چرب بدست تصادف نموده ولی جمعیت بمشار
الیه احترامات نموده و برای او راه باز کرده اند

شخص روسی بطهران تلگراف نمود ولی بعد اطلاع داد که
جمعیت از و معذرت خواسته اند

در همان روز اجماع بمقر و مسکن حکومت محل رفته و فریاد
میکردند که اجر و اهکی را که سال گذشته برای بنای این
عمارت دادیم میخواهیم پس از آن یک دو از ستون ها را خراب
کرده و اساسیه ان محل را بردند

یهودیهها و ارمنه از خانه خود بیرون نمی آمدند و بازارها

تا تاریخ ۱۳ بسته مانده بودند در آن تاریخ خبر وفات سید عبد الله از طهران تلگرافاً رسید و همچنین اجازه داده بودند که رسومات نرحیم بعمل آید مر اسم نرحیم خیلی بی صدا بعمل آمد و پس از آن بازارها باز شدند ظاهراً این خبر اسباب اسکات شهر گردید و علماء در يك وحشت و دهشت زیادی نزد امیر افخم رفتند در تاریخ نوزدهم سردار ناصر حکمران که چهار ماه گذشته را در باغ بیرون شهر بسر رده بود با دو بست نفر وارد شهر گردید ظهور و حضور حکمران اثرات خوب بخشیده و مالیات ها داده شد

امیر افخم که از متنفذین بزرگ ولایت است در انظار اکثر مردم متهم است بر اینکه محرك اغتشاشات بوده است
 اعنیت شهر خیلی کم است نظمی که حقوق مرتب بانها داده نمیشد در مدت اغتشاش یکی معدوم شدند در شهر هر شب دزدیها واقع میشود و يك پست را در يك و سخی شهر زده اند
 (کرمان)

این ایالت هنوری حاکم است و نصرة السلطان نایب الحکومه

را میگویند بی کفایت و مورد تنفر و مخالفت انجمن ولایتی و مردم است

در اواسط ماه ژویه انجمن ایالتی جلسات خود را بعنوان پروتست بر ضد اقدامات خود سرانه نایب الحکومه موقوف نمودند

از قرار راپرت بلوچستان ایران کاملاً در تحت قدرت و اختیار حکومت محلی کرمان بیرون است و ۳۰ نفر از بلوچهای سرحد در ۱۴ ژویه بفریه نعیم آباد که در نزدیکی فهرج است هجوم برده و ۲۰ نفر شتر و خیلی چیزهای دیگر را بغارت برده و یک ساردان را کشته اند

بهمچنین راپرت داده شده که آتنا ل خان ۱۰۰ نفر اسفندویه و محنی را یغما نمودند

دسته دزدانهای واری که در خلاصه ماهیاه گذشته مذکور گردیده اسفندادی مرکب از طمسه و سوار افشار بانها حمله برده و بس از گشتن ۱۴ نفر از آنها و اسیر کردن ۱۱ نفرشان آنها را منہزم نمودند و بهمچنین مقدار زیادی از عاری که کرده و داد

پس گرفته شد اگر چه راه شیراز و کرمان فقط راهی است که
 بکلی مسدود است ولی کلیه راهها را این نمیتوان خواند

(شیراز)

از قرار معلوم وضع اینطور است که فرمانفرمای ایالت بنا
 بر حکم و دستور العمل سبهدار در موقعی که هنوز وزیر داخله
 بوده است نفوذ و اقتدار صوات الدوله را مجدداً در فارس منسوخ
 نموده و چندین از حکومتهای جزء را به بستگان مشارالیه تفویض
 نموده و بان جهات قسمت بزه کی از قشقائیه که بطرف ضمیمه
 الدوله رفته بودند مجدداً ملحق بصوات الدوله گردیدند

ضمیمه الدوله بسمت حکومت سبهدار معین گردید ولی بدولت
 اطلاع داد که نظراً بشکالات و زحماتی که ظفر السلطنه در ایل
 برای او تولید کرده است نمیتواند این خدمت را بعهده گیرد

ظفر السلطنه از سوات الدوله عاضاً بموده است که (۸۰۰)
 نفر قشقائی برای اجرای اوامر و مقاصد حکومتی بشیراز بفرستد
 و تا بحال متجاوز از (۱۰۰) نفر که در تحت فرمان ره زن مروفی
 هستند وارد شده اند

ایالت رسماً بقونسول اعلیحضرتی اعلیٰ اعلیٰ عوده که از تاریخ ۸
ژوئیه حکومت کازرون مسؤلیت راه بوشهر را که سیم تلگراف
از آن میگذرد بعهده گرفته ولی نظر باینکه معروف است که
صوت الدوله بادیار بودن این راه مخالفتد قوافل از بکار بردن آن
استیضاش دارند

اهالی عموماً از اعاده قدرت صوت الدوله خیلی متزجر و
متنفر اند

ما بین قوامیها و ضمیم الدوله رابطه و مکاتبه است و سردار احمد
نهارا تشویق و تشجیع مینماید
در تاریخ ۶ ژوئیه سردار ظفر از ضمیم الدوله تا کراوات خواستش نمود
صکته با استعداد یا بدون استعداد به بختیاری برود در خانه
تلگراف مزبور سردار ظفر چنین گفته بود « این مسئله یقین
قطعی است که صوت الدوله کاملاً منلوب و مفهور خواهد شد »
از قرار راپورت ضمیم الدوله به بختیاری، رفته ولی باینجا سوار
راه فیروز آباد و بوشهر از قرار معلوم کاملاً امن است ولی راه
اصفهان که چندین فقره دزدی شده من جمله چند پست را سرقت

نگرده اند ظاهراً طرف اعتماد کسی نیست

در راه فیروز آباد نسبت به چهار وادارها تعدیات زیاد میشود
در تاریخ ۹ اوت در طهران اعلان کردید که ظفر السلطنه از

حکومت فارس منفصل گردیده

خلیج فارس

(بوشهر)

پست شیراز را در تاریخ ۲۶ ژون بین کازرون و میان گتل دزد

زده است

(عمره ۱۶۰)

مراسله مستر مارلینگ بسراودادگری (واصله ۲۹ اوت)

از قلهک ۱۱ اوت ۱۹۱۰

« اقا » کابینه که تشکیل آن را در مراسم مورخه امروز خودم

با کمال افتخار راپورت داده بودم چند روز بعد از تشکیل و معرفی

شدن با حل مسئله مشکاه خلع اسلحه فدائیان و مجاهدین مقابل

و مواجه گردید

اقدام باین امر از اثر ارتکاب سه قتل پاتیکی در تاریخ اول شهر

جاری که تفصیل آنرا در تلگراف دوّم ماه راپورت داده ام لزوم و ضرورت پیدا نمود. در اینکه این جنایات قطعاً پلّتیکی بوده از این مسئله معلوم و ثابت میشود که یکی از مقتولین واقعه میرزا علی محمد خان همشیره زاده نقی زاده را قبلاً آگاه و اخطار کرده بودند لهذا مشارالیه چند ساعت قبل از این حادثه نزد وزیر امور خارجه رفته و اطلاع داده بوده است که او و دو نفر دیگر را تهدید بقتل نموده اند

میرزا علی محمد خان را يك دسته از مجاهدین در قهوه خانه که در یکی از پر جمعیت ترین کوچه های طهران است هدف تیر نموده اند و در این موقع که بی محابا تیر می انداخته اند سه یا چهار نفر دیگر مجروح صکر دیده اند ولی هیچ اهمّی برای دستگیری مقصرین کرده نشد

شب بعد بعضی مجاهدین بختانه وزیر امور خارجه رفته ولی خوش بختانه جناب ایشان منزل نبودند و الا بدون شك مقتول میشدند از ارتکاب این جنایات ظاهراً انتقام قتل سید عبدالله منظور است و همچو مینمود که ادم کشهایی که خود را هواخواه و پهلوانان

فریقین مخالف محسوب می‌داشتند با موزر ها در طهران این جنگ
واقعی پلینکی بر پا خواهند نمود اوضاع امور تحمل ناپذیر شد
بطوریکه دولت شروع بمذاکرات خلع اسلحه کلیه فدائیان و
مجاهدین که برای مملکت اسباب مخاطره و مخارج بودند نمود

وزیر امور خارجه قصد و اراده دولت را در این موضوع
در موقع ملاقات روز دوم شهر حال وزیر مختار روس نقل
نمود من نیز داخل ان صحبت شدم مسیو پاکوفسکی این خیال
واقسام را صمیمانه تصدیق و تحسین نمود و مخصوصاً در
دستگیری قاتلین سید عبداللّه اصرار و تأکید بلیغ کرد نظریه اینکه
من با وزیر مختار روس قبلاً در این بحث مذاکرات نموده و
متفق شده بودیم در اینکه ما باید دولت را در این امر تشویق
و تشجیع نمائیم لهذا من نیز عقیده و نظریات خود را مانند وزیر
مختار روس اظهار نمودم ولیکن من در اهمیت فوق‌العاده خلع
اسلحه فدائیان تأکید نمودم زیرا که پس از نیل باین مقصود و
دستگیری قاتلین و تبعید مجاهدین اتماع خارجه بالنسبه سهل
خواهد بود

از آنچه نواب بیان میکرد ظاهر بود که وزراء از این مسئله در وحشت و اضطرابند که اگر مجاهدین مقاومت سختی در مقابل دولت بنمایند دولت روس انرا بهانه کرده و قشون خود را از قزوین وارد طهران بنماید وزیر مختار روس جناب ایشان را اطمینان داد که دولت مپراطوری روس هرگز مایل نبوده و نیست که بهانه و عذری برای آوردن قشون بطهران تحصیل نماید و دولت ایران میتواند مطمئن باشد که اگر اقدامات و عملیات خلع اسلحه منجر اغتشاش و بی نظمی شدید طولانی درجه که موجب مخاطره خارجیا بشود نکرده یک نفر سر باز هم از قزوین حرکت نخواهد نمود از این اطمینان کامل وزیر مختار خاطر وزیر امور خارجه تسکین یافت بعلاوه وزیر معظم در تشویش و التهاب بود که بفهمد که آیا بمقیده وزیر مختار روس در صورتی که دولت خدمت ریکادفزاو را در تحت فرمان پرنس وادبواسکی ضرور دانسته و نقاضا نماید پرنس معری الیه موانع و اشکالاتی اظهار خواهد کرد یا خیر مسیو پاکوسکی طبیعتاً اظهار نمود که پرنس وادبواسکی در خدمت دولت ایرانست و

لیکن خدمت و صلاح بنی اولیاء که در تحت فرمان دارد در تحت

حکم دولت خواهد بود

ولی اگر از او بخواهند که امور غیر ممکن انجام دهد یقین است

که، و انبی اظهار خواهد نمود ولی فقط بجهت و دلایل نظامی

همان شب بلکنیک و ادیولسکی برای حضور در جلسه وزراء

دعوت شده و از او تقاضا شد که مجاهدین را خلع اسلحه نماید

مشارالیه از این خدمت امتناع نمود و اظهار داشت که تجسس و تفحص

در خانه ها برای گرفتن اسلحه موافق نقشه که دولت در نظر

دارد پیش از ۴۲۰ الی ۴۵۰ نفر از بریکاد که فعلاً در طهران حاضر

اند استعداد و قوه لازم خواهد داشت و من مسؤلیت انجام این

اقدام را فقط با کمک قوای نیم منظمی که دولت میتواند برای

تقویت من بدهد نمیتوانم بعهده بگیرم

در حقیقت خیال اعمال قوای قهریه فوری در آن شب متروک

گردید و روز بعد دولت اعلامی صادر و نشر نمود حاکی بر اینکه

تمام اشخاصی که بی اجازه حمل سلاح میکنند باید اسلحه خود را در

ظرف ۴۸ ساعت تسلیم نموده و در مقابل وجهی ماخوذ دارند

واکری پس از اتمام این مهلت اسلحه را تسلیم نکردند یا
قوای قهر به از آنها گرفته خواهد شد.

در امروز بعد از ظهر وزیر امور خارجه را ملاقات نموده و بایشان
گفتم که این رای دولت بنظر من مقرون بعقل و حساب نیست
زیرا که مجاهدین خیال خواهند کرد که دولت در تردید و تزلزل
است و بعلاوه آنها فرصت خواهند یافت که با مہیای مقاومت
و مخالفت شده و با آنکه لا اقل نمشکهای خود را پنهان نمایند و ضمناً
ممکن است مرتکب قتل دیگری بشوند و اگر هیچیک از این
پیش بینی ها بحقیقت پیوست این اعلان از حیث تسلیم اسلحه
هیچ نتیجه حاصل نخواهد نمود.

مجاهدین از هر طبقه یکسان به تسلیم اسلحه که فقط وسیله
اهمیت دادن بخودشان است مایل و راضی نخواهند بود و معتقد
هم نیستند که دولت مہیای اتخاذ افعی درجه و مسائل اجبار
نسبت بانها بشود ولیکن در این مسئله مجاهدین اشتباه کرده
بودند زیرا که وزراء در بکار بردن خدمات گرانہی بپریم کامیاب
شده و همچنین از کمک و تقویت سردار اسعد و بختباریها که سه

چهار روز قبل اظهار میکردند که در خلع اسلحه مجاهدین کمک نخواهیم کرد اطمینان حاصل نمودند

در بعد از ظهر تاریخ ۶ مجاهدین فرق مختلفه شروع با اجتماع در باغی که متصل بسفارت اعلیحضرتی است و معروف است به پارک انابک نمودند در اینجا ستار خان و چند نفر از پیروانش سکنی داشته و زندگی میکردند

فشوق دولت و ژاندارمری بجلدی و چابکی تمام نقاط جنگی را در طبقات فوقانی و بالای بام های خانه های مجاور و حصار های شهر تصرف نمودند ولیکن برای خروج و دخول پارک منعی نبود و باقر خان که در مدافعه تیریز همکار و رفیق ستار خان بوده از قرار معروف در صبح هفتم از آن محل خارج شده و مجدداً مراجعت نمود

در مراسلات دیگر وقایعی که در آن روز اتفاق افتاد را پورت میدهم در اینجا همینقدر ذکر کافی است که در ساعت ۹ و نیم بعد از ظهر مجاهدین تسلیم شده و ستار خان مجروح گردید

بهر دلیل و نظری، ظفریت دولت مجدد کمال بوده ۳۰۰ نفر

از مجاهدین را دست گیر و اسیر نموده است ولی وقتی که در روز
دوشنبه معلوم گردید بموضع ۳۰۰ قبضه تفنگ که مجاهدین در باغ برده
بودند فقط پنجاه یا شصت قبضه تفنگ بدست دولت آمد بعضی
مردم میگفتند بختیارها که هجوم آخرین را به پارک برده اند آنها را
دزدیده اند و حقیقتاً این مسئله خیلی مهم و جالب دقت بوده که
این بختیارها در خانهای مجاور و در خود باغ غارت چندانی نکرده اند
بعلاوه بعدها معلوم شد که عقیده و اظهار اولیه دولت بر اینکه
تفنگ ها را در دریاچه ریخته اند صحیح بوده و قریب ۳۰۰ تفنگ
بالاخره از دریاچه پارک بیرون آورده اند

از طرف دیگر دو نفر از معروف ترین رؤسای مجاهدین
سردار محبی و ضرغام السلطنه بختیاری هنوز آزاد بوده اند اولی
از آن دو پنهانانه هموی خود را زرکنده رفته و نظر باینکه آن محل
در نعت قسانوز و اداره روس است از هر تعرض مصون است
و دومی از آن دو یعنی ضرغام السلطنه (در گوشه مختفی است
و عده اسلحه هائی که مجاهدین و فدائیان در شهر تسلیم کردند
خیلی قلیل بوده

اهالی طهران متحیرند که وضع را چه طریق نه پذیرند این مسئله را عموماً قبول دارند که دولت جرأت و کفایت و فعالیت بروز داده و در اضحلال قدرت مجاهدین و فدائیان خدمتی بجا آورده گردند ولی از طرف دیگر ما بین مردم دلسوزی زیادی برای ستار خان مشهود میشود عقیده بر آنست که مشارالیه باین مقاومت و مخالفت رأی نداشته و مقتضیات موقع او را مجبور نموده که در این اقدام پش و او پیش قدم باشد

بهمچنین بین مسلمانان عدم رضایتی مشهود است که چرا رشته امور بدست برم که يك نظر مسیحی است داده شده است و احساسات ضد آرامنه در بین اهالی محسوس است و بالاخره کسی اطمینان و اعتماد حقیقی بدولت ندارد

فستی از بارها با وجود تهدیدات دولت بسته مانده اند و بعضی رؤسای علماء اهتمامی نمودند که در شاهزاده عبد العظیم متحصن شوند و مع السلطان سردار محیی با بیست و پنج نفر از مجاهدین دیگر از زرکنده بیرون رفته و در سفارت کبرای عثمانی متحصن شدند (بنده .. چارلز مارلینک)

(غره ۱۶۱)

مراسله مستر مارلینک بسراودگری (واصله ۲۹ اوت)

از فلک ۱۱ اوت ۱۹۱۰

(اقا) با حکمال افتخار یاد داشتی که آتاشه نظامی سفارت

اعلیحضرتی نوشته و تفصیل جنگ واقعه در هفتم شهر حال را

راپورت داده انماً تقدیم میدارم

صبح یکشنبه در موقعی که اوضاع ظاهراً روی به بدتری

میرفت من به ماژر استکس تمایمات دادم که سفارت خانه

شهر برود زیرا که بعفیده من مطلوب و صلاح بود که یکی از

اعضای سفارت در شهر حاضر باشند و مشارالیه تا عصر

دوشنبه درنجا باقی بود (بنده ... چارلز مارلینک)

(ملفوفه در غره ۱۶۱)

یادداشت ماژر استکس در خصوص جنگ طهران در تاریخ ۷ اوت ۱۹۱۰

در تاریخ ۷ اوت یکساعت بعد از ظهر قریب ۳۰۰ نفر که

از طاعت اعلان دولت ایران صادره در تاریخ ۴ و تسلیم اسلحه

امتناع نموده اند در باغ معروف به پارک اتابک اجماع نمودند

پارك، زبور مدنی بود که ستارخان و اتباعش منزل داشتند
 در صبح امروز باقر خان ملحق بانها گردید
 از این سیصد نفر عده زیادی از تابعین رؤساء دیگر
 بودند که بعضی از آنها مخصوصاً سردار محیی ممر الساطان
 مجاهدین را به تسلیم نکردن اسلحه ترغیب و تشجیع نموده و
 بالاخره وقتی که نوبت بجنگ و جدال کشید آنها را در آتش
 گذارده و خود کتاره کرده اند

بنا بر دلایل صحیحه میتوان قبول کرد که ستارخان
 مخالف با جنگ بوده ولی مجاهدین او را مجبور به همراهی و
 مقاومت نموده اند

مهلتی که دولت در اولتیمانوم معین کرده بود بامید آنکه
 مسئله بحسالت خاتمه پذیرد تا ظهر امروز تمدید یافت و قبل
 از ظهر مذاکرات مابین دولت و مجاهدین در جریان بود ولی
 نتیجه نبخشید ضمناً قشوز دولت که برای مقابله و معامله با
 مجاهدین معین شده بودند حرصکت و تمایشی نموده اطراف
 پارك را گرفته و بعض از آنها ستکرهائی را که از انجا میتوانستند

به پارک شلیک نمایند تصرف نمودند

یفرم که با سردار بهادر متفقاً رئیس و فرم‌انده استعداد دولت بودند خود در اداره مرکزی بوده دو نفر از مأمورینش در عمارت سلطنتی که کا بینه وزراء در آنجا منعقد بود منتظر تعلیمات بودند

در ساعت ۲ بعد از ظهر شخصی که در عمارت دولتی استفسار نموده بود رسماً جواب و اطلاع یافته بود که اگر بجا هدین اسلحه خود را تسلیم نماید در ظرف یک ساعت به اقدامات قهریه و یورش شروع خواهد شد

اوضاع بهمین نسیم باقی بود تا دو ساعت بعد از ظهر در انوقت یکی از مجاهدین خواست که از در بزرگ پارک بیرون آید و اندامی با او اظهار داشت که اشکال میخواهی بروی باید اسلحه خود را تسلیم نمائی ما هدفو را با موزر بطرف ژاندارم تیری انداخت ولی تیر بخطر افت پس از آن یک بختیاری از مجاهد را هدف تیر نموده و به شارب الیه سخت مجروح کرد دید بهمان حال سعی و اهتمام نمود که دوباره خود را به پارک برساند و سه نفر از

رفقایش بیرون آمدند که او را داخل باغ بکشند در این موقع
شلیک و تیر اندازی عمومی شروع شد قشون دولت شروع
بگرفتن سنکرها نموده که مریا، جمله مرتبی به پارک بشوند و در
حینی که این قسمت مشغول سنکر کبری بودند آن قسمت
که قبلا در سنکرها جا گرفته بودند مشغول پیرازی بی تر
تیب بطرف مد فعیں بودند

پارک انا بک مربع مستطیلی است که طول آن ۵۰۰ یا ۶۰۰ یارد
(یارد معادل ۱۴ گره است) و عرضش ۱۳ یارد حصار
شمالیست بقدر صد ذرع از خاک رز شمالی شهر که مشرف بر
پارک است فاصله دارد اطراف پارک دیوار کلی است که ارتفاع
آن ۵ یارد و قطرش ۲ یا میشود سه در و زه دارد که یکی در
کوشه جنوب شرقی و دیگری در زاویه جنوب غربی و دروازه
ثالث در وسط دیوار جنوبی واقعند موازی هر دیواری کوچه
ایست که در طرف دیگر آن کوچه ها خانها و دیوارهای
باغاتی واقعند که از آنها نشان نمیدی است که بداخل پارک
تسلط دارند

پارك كه با النسبه پر درخت است شامل دو عمارت است
كه يكي از آنها داراي ۲ طبقه است

در ساعت ۴ و ۴۵ دقيقه بعد از ظهر بورش جدي شروع
گرديد ۲ عراده توپهاي مسلسل كرو زو ۲ عراده توپ ماگريم
بميدان مبارزت كشيده تديك ماگريم در گوشه شمال شرقي
سفارت گذاشته شده بود كه نگاه بطرف ديوار جنوبي پارك
تير مي انداخت ولي هرگز خود پارك را نشانه نمي كردند
يك عراده تيرپ مسلسل چند كلوله بداخل پارك انداخت ولي
توپهاي صحرائي بيشتري همي شان اين بود كه در ديوار پارك
شكاف و مدخلي حادث نمايند

مدافعين در اكثر موارد زير صفاهايي كه در ديوار اشبه
شده بود تير اندازي ميكر دند در ساعت ۷ بعد از ظهر يات
عراده توپ صحرائي به زاويه شمال شرقي سمت كشيده شد
و از اجاي كه گوشه جنوب شرقي كلاواه يارد

هفتم ۸ ساعت مدرخاها در مجاورت ۹۰۰ جنوب
غربي با يك سكافي از حدود ۱۰۰۰ م در ان گوشه واقع بود انتر

زدند قریب يك ساعت بعد متها جمین از نقطه داخل پارك
 شدند و در ساعت ۱۰ بعد از ظهر ستارخان و باقر خان با
 ۲۷۰ نفر مجاهد اسیر و دست گیر شدند بعلاوه ۳۰ الی ۴۰
 نفر از کسبه بازار که این حرکت مجاهدین را يك نوازش
 تصور میکرد و بانها در پارك ملحق شده بوده و پس از شروع
 جنگ نتوانستند بیرونی یابند نیز دست گیر شدند

اگر چه دولت متجاوز از ۶۰۰۰ نفر استعداد حاضر کرده
 بود ولیکن حقیقه کمتر از ۱۰۰۰ نفر در جنگ شرکت داشتند
 تلفات دولت ۵ نفر مقتول و ۱۲ نفر مجروح بودند و از طرف
 مجاهدین ۱۵ نفر مقتول و بیست و هفت نفر مجروح شدند و
 از جمله مجروحین ستارخان بوده است از ۱۰ جنازه مجاهدین
 که من در پارك مشاهده کردم ۸ نفر آنها تیریسرشان خورده بود
 و گمان میکنم در پشت مضفل تیر خورده اند

ششینی که در تحت اسلحه حاضر بودند از قرار ذیل است

پیاده نظام مرتب	۸۰۰ نفر
سوار نظام منظم	۱۸۰ نفر

۳۰۰ نفر	ژاندارم
۲۵۰	پلیس
۷۰	قزاق
۲۰۰	مجتیاری
۱۵۰	امنیه
۲۱۳۰	جمع کل

« ماژور استکس آتاشه نظامی »

(نمره ۱۶۲)

مراسله مستر ایبرن پسر ادوارد کری (واصله ۲۹ اوت)

از پترزبورغ ۲۴ اوت ۱۹۱۰

« اقا » پس از وصول مراسله جناب عالی مورخه ۸ شهر حال
 یادداشتی تسلیم کنیل وزارت امور خارجه امپراطوری نمودم
 و سواد آنرا اینک با کمال افتخار در ان میفرستم
 در یادداشت زیور طرح و نده را که دولت اعلیحضرت
 انگلستان برای تأمین راههای تجارتي جنوب ایران در تحت ملاحظه
 دارد تمصیل داده و پیشنهاد نمودم که تعلیمات بنمایندگان دولتین

در طهران فرستاده شود که متفقاً بدولت ایران در خصوص عدم امنیت کنونی این راهها مراسلات سخت نوشته و در قبولاندن نقشه فوق الذکر بدولت ایران اصرار نمایند

بهمچنین سواد یادداشتی را که در جواب از دولت امپراطوری روس امروزین رسیده است لفاً تقدیم میدارم

در این جواب مذکور است که بنماینده دولت روس تعلیمات فرستاده خواهد شد که با همکار انگلیس خود اتفاق نموده و در خصوص عدم امنیت موجوده بعضی طرق بطوریکه پیشنهاد شده بدولت ایران اظهارات مشترک نمایند

بعلاوه در یادداشت جوابیه مندرج است که وزارت امور خارجه روس برای تشکیل یک قوه امنیه شبیه به بریکاد قزاق ایران که در تحت فرمان صاحبمنصبان هندی باشد هیچ مانعی نمی بینند

دیگر در یادداشت مذکور است که بنا بر اطلاعاتی که جدیداً واصل شده عقیده دولت روس بر آن است مهلت دو ماه بیکه دولت امپراطوری انگلستان میخواهد بدولت ایران بدهد که خود در آن مدت اعاده انتظام را بنماید کافی نیست و بهتر خواهد بود

که آن مهلت را سه ماه تمدید نمایند خاصه در صورتی که عساکر
 قریب فرمائشهای جدیدی که محتمل است شاهزاده عین الدوازه باشد
 برای ایالت فارس معین خواهد کردید

بنده هیوا بیرن

(ملقوفه ۱ در نمره ۱۶۲)

یادداشت مستر ایرن جسیو ساژانو

در ضمن یادداشت خود مورخه ۱۶ (۲۹) ژوئیه ۱۹۱۰

سفارت کبرایه اعلیه حضرتی انگلستان به وزارت خارجه
 امپراطوری روس مفاد اطلاعاتی که از شارژدافر انگلیس مقیم
 طهران راجع به عدم امنیت طرق تجارقی ایران عموماً و راه های
 جنوبی خصوصاً رسیده بود شرح داده است

سفارت کبرای مذکور پیشنهاد کرده است که بدو نمایندگی مقیم
 طهران تعلیمات فرستاده شود که در این موضوع بدولت ایران
 اظهارات سخت مشترک نمایند

اینک مراسله از شارژدافر دولت فحیمه رسیده و در خصوص
 تزیید اغتشاشات راه های جنوبی و نقاط دیگر ایران شرحی نگاشته

در این مشروحہ مستر مارلینک چنین اراثہ طریق مینماید کہ بدولت ایران استحضار و اخطار داده شود کہ اگر تا آخر ماہ سپتامبر اعادہ انتظام در طرق جنوبی نشد دولت اعلیحضرتی انکستان خود انجام این تکلیف را بعهده خواهند گرفت

دولت اعلیحضرتی انکستان اهمیت اعادہ انتظام را کاملاً می شناسد ولی مسلک مداخلہ عملی را کہ مستر مارلینک اراثہ طریق میکند خالی از موانع نمیداند . لهذا دولت معظم چنین پیشنهاد می کند کہ بدولت ایران اکاهی داده شود کہ اگر تا آخر ماہ سپتامبر در اعادہ انتظام در راه های تجارتی جنوبی موفق نشدند دولت اعلیحضرتی انکستان مجبوراً اصرار خواهد نمود کہ قوہ مرکب از ۱۰۰۰ الی ۱۲۰ نفر شیبہ بہ بریکاد قزاق برای حفظ و حراست طرق تشکیل شود

این قوہ را ۸ یا ۱۰ نفر از صاحب منصبان قشون هند کہ برای همین مقصود حکومت هندوستان امانت خواهد داد تشکیل و تنظیم خواهند داد

بفارت کبرای دولت فنیجہ تعلیمات داده شده کہ ترتیب آن نمیشد

را باستحضار دولت امپراطوری روس رسانده و پیشنهاد نماید
 که در موقعی که مراسم مشترك مذکوره در یادداشت بدولت
 ایران داده میشود نمایندگان دولتین در قبولای بدن نقشه اظهاریه
 بدولت ایران اصرار نمایند

پترزبورغ ۳۰ ژوئیه ۱۲ اوت ۱۹۱۰

(منصرفه ۲ در عمره ۱۶۲)

یادداشت جوابیه مسیوسازانو به مستر ایرن

وزارت خارجه امپراطوری پیشنهاداتی را که
 در یادداشت مورخه ۳۰ ژوئیه ۱۲ اوت « سفارت
 کبر ای انگلیس مندرج بوده نهایت دقت ملاحظه
 نمود و با این پیش نهاد موافق است که وزیر مختار روس مفیم
 طهران باید با هم کار انگلیس خود شرکت نموده و توجه جدی
 دولت ایران را نسبت به دم امنیت بعضی طرق تجارونی ایران
 «مطوف سازد

وزارت خارجه امپراطوری نیز به پیشنهاد تشکیل قوه مرکب
 از ۱۰۰۰ الی ۱۲۰۰ نفر شیبیه به بریکاد قزاق ایرانی «یکه در

دقت ما را معطوف به تمهیدی که برای حفظ استقلال و حقوق
 محقق آزادی ایران صورت گرفته ایم معطوف می سازد و نظر ما را
 باطمینانات مکرره دولتین راجع به عدم مداخله در امور ایران که آن
 دولت را امیدوار ساخته که برخلاف آن اصل اظهار و عنوانی
 از طرف ما نخواهد شد مراجعه میدهد

نظر باینکه این جواب در صوابت بخش نبوده است من و مسیو
 باکوفسکی آنرا بدولت ایران پس فرستادیم

بترجمانها تعلیمات داده شد در همان موقع که مراسلات را
 پس میدهند شقاهاً خاطر نشان نمایند که در مقابل مراسله مشترك
 ما جوابی لازم نبوده زیرا که آن مراسله فقط حاوی اخطاری بوده
 که نتیجه عدم موافقت دولت ایران را با تقاضای مشروع دولتین
 مجاورتین که پیوسته احساسات حیر خواهانه دوستانه نسبت
 بان دولت می پروراند در آن ذکر نموده بودیم

(نمره ۱۶۶)

تلگراف سر جرج بارکلی بسراودادگری (واصله ۶ سپتامبر)

قاهك ۶ سپتامبر ۱۹۱۰

در تعقیب تلگراف دیروز خودم اینک با کمال توقیر راهپورت
 میدهم که دیروز ترجمان های دو سفارت جوایی را که دولت
 ایران بر اسله مشترک مورخه ۲۰ مه داده بود بوزیر امور
 خارجه رد کردند وزیر معظم اظهار نهایت تعجب نموده زیرا که
 قسمت اول جواب مزبور را رضایت بخش دانسته و با اهمیت آن
 جلب توجه نمودند مستر چرچیل و مسیو بارونوفسکی در جواب
 اظهار داشته بودند که اثر خوش قسمت اول بواسطه بقیه
 جواب ضایع و زایل شده است بعلاوه بوزیر امور خارجه خاطر
 نشان کرده بودند که دولتین بکرات و مرات نظر دولت ایران
 را متوجه و معطوف ساخته بودند که مراسله مزبور جوایی
 لازم ندارد

(نمرة ۱۶۶)

تلگراف سر جرج بارکلی سردار اداری واصله ۶ سپتامبر

فهاك ۶ سپتامبر ۱۹۱۰

در تعقیب تلگراف ۶ سپتامبر خودم با کمال افتخار اطلاع
 میدهم که قسمت اول جوایی ~~که~~ سفارتین در مقابل مراسله

مشترك ۲۰ مه از دولت ایران دریافت کرده اند چنین میگویند
 حکه دولت ایران هرگز با اقداماتی که مخالف با نزاکت و دوستی
 و مناسبات حسنه خود با دولتین انگلیس و روس بوده باشد رأی
 و رضایت نخواهد داد

نظر باینکه بمقیده من اثر رضایت بخش این اظهار بواسطه
 اینکه در قسمتهای دیگر جواب که دولت ایران در تحت رویش
 بدون شبهه حق آزادی برای خود منظور نموده که با اظهارات
 و تقاضای ما موافقت نماید حتی و لغو میشود باین دلیل من ان
 را تالکرافاً اطلاع نداده بودم ولی اینک نظر با هیئت مخصوص
 که وزیر خارجه در حضور دوتر جمان سفارتین باین قسمت نسبت
 داده ان را تالکرافاً باستحضار جناب عالی میرسانم

(نمرة ۱۶۸)

تالکراف سرج جرج بارکلی واصله ۲۹ سپتامبر

طهران ۲۹ سپتامبر ۱۹۱۰

با کمال تأسف و اپورت میدهم که نایب الساطنه امروز بعد

از ظهر وقت کردند

(غرّه ۱۶۹)

تلگراف سر جرج بارکلئی بسرا دو اردگری و اصله ۲۴ سپتامبر

طهران ۲۴ سپتامبر ۱۹۱۰

ناصر الملك د پروژ بمقام نیابت سلطنت انتخاب گردید

(غرّه ۱۷۰)

تلگراف سر جرج بارکلئی بسرا دو اردگری و اصله ۲۵ سپتامبر ۱۹۱۰

فلهک ۲۵ سپتامبر ۱۹۱۰

وزیر مختار روس اطلاع ذیل را بمن میدهد

حکومت اردبیل که ۱۰۰۰ نفر استعداد برای خلق اسلحه

شاهسون تجهیز نموده بود در ۵ میلی اردبیل از شاهسون شکست

خورده اند یک قسمت از استعدادش بشاهسون ملحق شده و یک

قسمت اسیر و دستگیر گردیدند و معدودی با خود حکمران اردبیل

فرار نموده و تمام اسلحه و غورخانه را بدست باغیان گذاردند

وزیر مختار مشارالیه اظهار داشته که اگر بلا حظه قشون روس

نمی بود شاهسون یک مرتبه دیگر شهر را غارت میکردند و هیچ

چیز نمیتوانست آنها را منع و جلوگیری نماید

فلا شاهسون مشغول غارت املاك اتباع روس در قراجه
داغ و سایر نقاط شمال میباشد

(نمره ۱۷۹)

مراسله سر جرج بار کلی بسراودگری واصله ۲۶ سپتامبر
قلهك ۵ سپتامبر ۱۹۱۰

(اقا) از تاریخ ۱۸ ماه گذشته که من از مرخصی مراجعت
کردم در اوضاع پلتیکی طهران چیزی که قابل ذکر مخصوص
باشد واقع نشده

وزراری جدید فلا از قرا و معلوم باتحاد و اتفاق مشغول کارند
مجلس نیز مشغول مباحثه استخدام معاونین خارجه است در
ولایات دقت نظر متوجه و مرکز اقدامات صورت الدوله رئیس
تشیاتی است مشارالیه چند هفته است که با بعضی از خوانین
بجتهاری و انجمن ولایتی اصفهان مشغول مذاکرات است و
ظاهراً مقصود و منظورش اینست که از ابقای خود در مقام
ایلیخانگی گری اطمینان حاصل نماید

رفتار او نسبت بدولت جدیداً باعث تشویش و اضطراب

شده و چنانچه در تلگراف ۳۱ اوت اطلاع دادم چند روز قبل
تلگراف تهدید آمیزی بدولت فرستاده و در ن اعلام نموده که
بنا بر احکاماتی که از علماء نجف اورسیده عما قریب برای
انتقام قتل سید عبدالله بطرف طهران حرکت خواهند نمود این
تهدید این قدر جدی بنظر می آمد که سردار اسعد حکم نمود
که ۲۰۰۰ بختیاری از چهار محال باصفهان ره سپار گردند

بواسطه اختلافات و تفاق بین بختیاری اوضاع مشکل و

پیچیده شده است

در فارس هیچ جهودی حاصل نشده که راهبورت بدهم
راه فیروز آباد بین بوشهر و شیراز مفتوح است ولی راه
پستی بین دو نقطه مرز و همچنین بین شیراز و اصفهان مسدود
است

شاهزاده عین الدوله بدست فرمانفرمائی فارس معین
شدند ولی هنوز از طهران حرکت نکرده اند

بنده . . . ج بار کلی

مراسله سر جرج بارکلی بسراحد و اردکری واصله ۲۶ سپتامبر

تلهگ ۶ سپتامبر ۱۹۱۰

(اقا) واجع بتلگراف دیروز من اینک افتخار دارم که

ترجمه جواب دولت ایرات را که به مراسله مشترک سفارتین

مورخه ۲۰ مه در خصوص مسنک و رفتار دولتین واجع به

امتیازاتی که در ایران ممکن است مخالف مصالح و منافع نظامی

و پولتیکی آنها باشد داده اند لفاً ایفاد میدارم

این مراسله فارس در صورتی که ابتداءً بما بطور اعم

اطمینان میدهد که دولت ایران هیچ اقدامی مکه مخالف با

نزاکت و دوستی و مناسبات حسنه بوده باشد فخر اهد نمود و اظهار

میدارد که فعلاً هیچ خیال عطای ان قبیل امتیازاتی که در مراسله

ما ذکر شده بخارجی ها ندارند ولی حسن اثر حادثه از این

قسمت و اطمینانات را بواسطه قسمت های بعد که برای خود

با یک پرده پوشی ولی بدون شبهه حق آزادی محفوظ و منظور

میدارند مکه موافق میل و صلاح خود در این موضوع عمل

کنند لغو و ضایع مینمایند

من و هم کار روسم صحیح و صلاح دانستیم که آن جواب را بوزیر امور خارجه رد نمائیم زیرا که چنانچه خاطر جنابعالی مستحضراست بارها بایشان اطلاع دادیم که مراسله مشترک ما را بلا جواب بگذارد و بملاوه خود مشار الیه به مستر ماراینک وعده کرده بود که با ون مذاکره و مباحثه با نمایندگان سفارتیه جوابی ندهد

لذا هر دو مراسله را ~~که~~ متجدد المال بعنوان دو سفارت دیروز بمد از ظهر پس فرستادیم دو ترجمان که آن مراسلات را بضمیمه یک مراسله که سو دان را در جوف میفرستم بحسین قایمخان تسلیم نمودند در همانوقت شفاها اظهار داشتند که مراسله مشترک سفارتین مورخه ۷ (۲۰ مه) جوابی لازم نداشت زیرا که آن مراسله فقط حاوی اختطاری بود بر اینکه از اثر عدم موافقت دولت ایران با تقاضای مشروع دولتین که همیشه حسدات خیر خواهانه نسبت بان دولت می پروراند نتایج سوء حاصل خواهد شد

وزیر امور خارجه که از عودت مرا سلات تعجب می

خود اظهار داشت که عبارت مراسله کاملاً رضایت بخش است و
 مخصوصاً قسمتی که نقل میکند هزم دولت ایران را بر اینکه هیچ
 اقدامی بر خلاف دوستی و مناسبات حسنه موجوده بین دولت ایران
 و دولتین نخواهد نمود و همچنین اینکه فعلاً هیچ خیال دادن
 این قبیل امتیازات منظور را به خارجیان ندارند اهمیت گذارد
 ترجمانهای سفارتین نظر وزیر امور خارجه را معطوف به
 لفظ فعلاً، که در مراسله مذکور است نموده و همچنین بان
 قسمتی که حکایت میکند که دولت ایران مجبور است استقلال
 و حقوق ازادنی خود را حفظ و صیانت نماید خاطر وزیر را
 متوجه نموده و اظهار داشتند که با مقتضیات موجوده این قسمت
 های اخیر مراسله ظاهر را سیاق و منقاد مراسله را که ممکن
 بود رضایت بخش باشد تغییر داده اند

وزیر امور خارجه مسئله را با یک تفصیلی مباحثه و استدلال
 مشردنا و ترجمانها پس از آنکه حاضر ایشان را یاد آور شدند
 که سفارتین مکرر ایشان صرار و اکتفا کرده بودند که هیچ
 جوابی برای مراسله مشتر که ۷۰۷ لازم نیست مراسلات را

نزد جناب ایشان گذارده و بیرون آمدند

بنده ج بارکی

(ملفوفه ۱ درغره ۱۷۲)

مراسله حسینقلی خان بسرجرج بارکی

۳ - پتامبر ۱۹۱۰ (مطابق ۲۸ شعبان ۱۳۲۸)

جناب جلالت مآب اجلا در جواب مراسله مورخه دهم جمادی
الاول ۱۳۲۸ مطابق ۷ (۲۰) ۱۰ مه ۱۹۱۰ که بامضای
مستر ماراینک شارژدار دولت فحیمه انگلیس و جناب جلالت مآب
اجل ویر مختار روس رسیده و اصل ترخیصات راجع بقسمت
اخیر مراسله ۲۶ ربیع الاول ۱۳۲۸ (۷ اوریل ۱۹۱۰) بود
با کمال توقیر اظهار میدارم که دولت آتوچه دوستار پیوسته
مناسبات دوستانه و وداد صمیمانه که خوشبختانه از قدیم بین
دولت ایران و دولت انگلیس موجود بوده مخروض و مرصوص
دشته و ان مناسبات را به منتهی درجه محترم و منتظم بشمارد
و این مسئله واضح است که ما در هیچ موردی به اقداماتی که
مخالف با نزاکت و دوستی و مناسبات حسنه مابین بوده باشد

رأی و رضایت نخواهیم داد

اگر چه دولت ایران فعلاً ابداً خیال ندارند که زن قبیل امتیارات
مدکوره در مراسله هوق الذکر بخارجیان بدهند و بلکه ترجیح
میدهد آنها را برای خود ذخیره نماید مع هذا خاطر ن جناب
جلالتماب را معطوف بمسئله ذیل مینماید

دولت ایران مجبور است که استقلال و حقوق محیی ازادی را
که این مملکت داراست حفظ و حراست نماید

نظر باظهار و تمهیداتی که پیوسته دولت اعلیحضرتی انگلستان
منصفانه و عادلانه در خصوص عدم مداخله در امور ایران و
رعایت استقلال نامه بمملکت نموده است نهایت اعتماد را داریم
که این نظر و مسلك دولت فحیمه همیشه بخوبی مرعی و مضبوط
بوده و هیچ اظهار و عنوانی که مخالف با این اصل و عقیده باشد
نخواهد نمود (بنده . . . حسینعلی)

(ملهوفه ۲ در عره ۱۷۲)

مراسله مشترك که بحسینعلی خان فرستاده شده

چهارم سپتامبر ۱۹۱۰

جناب وزیر ما امضا کنندگان ذیل وزراء مختار انگلیس و روس
 افتخار داریم که بر طبق تعلیمات دولتین متبوعتین خودمان در اسلالت
 متحد الملی را که در تاریخ ۲۸ شعبان ۱۳۲۸ بمآ نوشته بودید عیناً
 لغاً عودت دهیم بنده جرج بارکلی
 پاکوسکی کزیل

(نمره ۱۷۳)

مراسله سر جرج بارکلی بسرا دوار دگری (واصله ۲۶ سپتامبر)
 قلهک ۹ سپتامبر ۱۹۱۰

« ادا و خلاصه معمولی اتفاقات ایران واقع در چهار هفته
 گذشته را با کمال افتخار لغاً تقدیم میدارم
 « بنده جرج بارکلی »

(ملوفه در نمره ۱۷۳)

خلاصه ماهیانه وقایع ایران در چهار هفته گذشته لغایت ۹
 سپتامبر ۱۹۱۰

طهران

در جلسه یازدهم ماه اوت پیشنهاد هیئت وزراء راجع بـ استخدام

مستخدمین خارجه برای وزارتخانه های مختلفه در مجلس قرائت شد پیشنهاد از قرار ذیل بود

برای وزارت مالیه ۷ نفر فرانسوی که تقسیم آن از قرار ذیل است

اداره خزانه ۳

اداره مالیات مستقیم ۲

اداره کنترل ۲

برای وزارت داخله موافق تقسیم ذیل ۶ نفر

مستشار وزارتخانه مرکزی و ولایات ۱ نفر ایتالیائی

صاحب منصب ژاندارمری ۳ نفر ایتالیائی

صاحب منصب نظیبه ۲ نفر سوئدی

برای وزارت عدلیه موافق تقسیم ۲ نفر

مشاور حقوق ۱ فرانسوی

مدیر اداری عدلیه ۱ نفر مصری

چنین پیشنهاد گردید که این ۱۵ نفر مستخدمین برای سه

سال اجیر و مستخدم شوند پس از مباحث مختصری مسئله راجع بکمسیون گردید

در تاریخ ۱۶ ماه اوت کمیونی که برای تحقیق و رسیدگی
 عسکات وکیل الره ایا انتخاب شده بود راپورت خود را که نتیجه
 ن تحقیقات بود تقدیم مجلس نمود . مفاد راپورت این
 بود که در محاسبات مزبور باقی معنایابی یافته شده
 که وکیل الره ایا یا باید در ان خصوص توضیحات دیگر بدهد
 این مسئله از ان تاریخ دیگر مطرح نشده است

در تاریخ ۱۸ ماه گذشته ، رساله از وزیر مالیه در مجلس قرائت
 شد و بمجلس برای تصویب پیشنهاد نموده بود که بستانر خان ماهی
 ۴۰۰ تومان و به باقر خان ۳۰۰ تومان مقرر آ داده شود و بملاوه
 ۲۰۰۰ تومان نقداً بستانر خان و ۱۵۰۰ تومان به باقر خان دولت
 اعطا نمایند

مراسله دیگری از همان وزارت خانه خوانده شد که از مجلس
 تقاضا نموده بود تصویب نمایند بورتبه اقا سید عبدالله مجتهد مقتول
 ماهی ۵۰۰ تومان و وظیفه داده شود هر دو این پیشنهادها راجع
 به کمیسیون گردیدند

در جلسات ۲۰ و ۲۳ ماه اوت مرام نامه وزراء مطرح مباحثه

کردید و بالاخره مجلس با اکثریت زیادی از مرامنامه را
قبول نمود

در تاریخ ۲۵ اوت کمیونی انتخاب شد که پروگرامی برای
مجلس بنویسند رئیس مجلس اظهار داشت که این پروگرام حاوی
فهرستی از مسائل مهمه خواهد بود که برای مباحثه و رأی به
ترتیب پیشنهاد مجلس خواهند کردید

این اقدام نظرباین مسئله کرده شد که وقت زیادی از مجلس
صرف مسائل بی اهمیت می شد پس از آن تلگرافی از سردار ظفر
بجتبیاری قرائت شد حاکی باین که بر طبق فرمان مجلس مشاورانیه
اردوئی را که برای حمله بصوات الدوله تجهیز نموده بود متفرق
کرده است

در تاریخ ۳ سیتامبر یکی از وکلای وزیر داخله را در خصوص
رپورتیهای مشهوره راجع به اقدامات امیر مخم بجتبیاری
وقصد حرکت صوات الدوله بطهران استیضاح نمود

شاهزاده فرما فرما در جواب منکر صحت را رپورتیهای
من پوره کرد

در تاریخ ۶ سپتامبر کمیسیون ~~که~~ مأمور رسیدگی و شور
 پروگرام راجع با استخدام مستخدمین خارجه شده و در ابروت
 خود را تقدیم مجلس نمود کمیون مز بود توصیه نموده بود ~~که~~
 بعوض بکار بردن فرانسوی برای وزارت مالیه از سوی استخدام
 نمایند در ضمن مباحثه شاعرزاده ملا یعنی حاج شیخ رئیس
 پیش نهاد نمود که، ما و نین مالیه از اعمال دولت متعهد امر بکار مستخدم
 شوند شاهزاده اسدالله میرزا که از طرف دولت اطلق بود در
 کمال سختی در استخدام فرانسوی ها تاکید نمود و اظهار داشت
 که صلاحیت و مطبوعیت استخدام و انگریزی دلالی است که
 میتواند عالی اظهار و اقامه نماید ولی مسئله واضح است که اکثریت
 بررگی با استخدام امر بکائیا مسأله و موافق با مسأله محدود
 راجع به کمیون گردید

شاهزاده اسدالله میرزا در خصوص اعطاء مستخدم چنین
 توضیح داد که عادت استعمال این اعطاء عرض مستشاران این است که ممکن
 است لازم بشود که وظایف آن مسخدمین در صورت و در صورت
 مشاوره نمایند بلکه به بعضی از این اختیارات اجرائیه آنها عرض دارند

(عید مولود شاه)

در تاریخ ۲ سپتامبر مراسم جشن مولود بطریق معمول بعمل آمد
 هیئت مامورین خارجه شرفیاب حضور شاه و نایب السلطنه
 شدند وزیر مختار دوات اعلیحضرتی موقع درانتقام شهر دهه کتوب
 اعلیحضرت سلطان انگلیس را که حاکی بر خبر تأسف اثر وفات
 پدر تاجدارشان بود و همچنین اعتبار نامه جدید مأموریت خود
 را تسلیم و تقدیم اعلیحضرت همایون شاه نمود

۱ تپیر

نپی زاده ۱۱۱۱ که از طهران عزیمت نموده در تاریخ ۹ ایت وارد
 پیر شد

اوهناع این شهر بحال عادی است

۲ مشهد

رکن الدواہ با اینکه کسی برای نشستن جای ایشان وارد نشده
 در ۲۳ ژوئیه از مشهد حرکت نمودند

ایالت حراسان با وجود بکری حاکم از امت ساکت و بی

اغتشاش مازد

راه ها با استثنای حدود افغان و مجاورت تربت که چندین فقره
سرفت در اینجا ها واقع شده مأمون بوده اند
در ترتیب اداره ایات هیچ علامت بیبودی مشهود نیست
و بین ادارات جزو اختلافات و تقار زیاد موجود است
خبر قتل افسید عبدالله تشویش و اضطراب مختصری در اینجا
حادث کرد ولی هیچ اتفاق آکواری نیفتاد

﴿ اصفهان ﴾

« ۱ » در تاریخ ۹ اوت سیصد و الی چهار صد نفر بختیاری در
تحت فرمان اسکندر خان پسر سردار ظفر از اصفهان حرکت کرده
و از راه یزد بکرمان میروند
« ۲ » حکمران کماکان تسلیم و مقهور علما است و در اداره
ولایتی هیچ بیبودی معلوم نیست وضع راه ها ظاهراً خیلی تغییر
پذیر است چنانچه گاهی قوافل بدون تعرض و آسیبی عبور مینمایند
و در مواقع دیگر وقوع سرفتمهای فراوان راپورت داده میشود
این دومی را نسبت بدستجات قشقاتی میدهند و در بعضی موارد
غارث زدگان بختیاری هستند

در طول ماه اوت بین خوانین مختلفه بختیاری و صوات الدوله و علمای اصفهان مذاکرات مبادله می شد مطرح مذاکره از قرار معلوم مسئله ایلخانی گری تشقائی است صوات الدوله ایلخانی قلمبه همراهی و معاضدت امیر منجم و سردار اشجع و علمای اصفهان را برای خود تحصیل و فراهم نموده از قرار مذکور صوات الدوله و علمای مزبور بر طبق تعلیمات واصله از سپهدار مرسوله از طهران عمل مینمایند

ضیغم الدوله را که نیز داوطلب و مدعی ایلخانی گری است سردار ظفر و سایر رؤسای بختیاری که در تحت حکم سردار اسمدند تأیید و حمایت مینمایند مگر چنین مشهور شد که بین فریبن جنگ واقع شد ولی صحت هیچیک از شهرت ها معلوم نگردید دوات و رؤسای بختیاری که در طهران اند کوشش نمودند که از وقوع منازعه و مجادله جلوگیری نمایند صوات الدوله از نزدیکی قمشه حرکت نموده و باباده رفت

چنین معلوم است که امید منجم و سایر خوانین بختیاری که همراه و مؤید صوات الدوله اند بطهران احضار خواهند شد

و سردار محترم برای حفظ انتظام بختیاری باصفهان خواهد رفت
 بنا بر راپورتی که مذکور شد بین چابین صلح و اشتی واقع شده
 ولی معلوم شد که راپورت صحیح نبوده

(سلطان آباد)

در تاریخ ۲۷ اوت جنگ سختی بین حکمرانان و الوار واقع شده و
 از قرار مذکور حکمرانان در موقع و وضع خطر ناکی است

(یرد)

مقارن اواخر ژوئیه در این شهر مشهور گردید که شاه مخلوع
 و ظل السلطان با ۱۹۰۰۰ جمعیت وارد رشت شده اند این قبیل
 شهرت ها در اهالی شریر دهات حدود ولایت اثرات خطرناک
 حادث مینمایند

سردار جنگ با وجودیکه اعلان نموده که زمام حکومت را
 بدست برادر زاده خویش داده است هنوز خودشان در یرد اند و
 هیچ علائقی از حرکتشان بکرمان معلوم نیست

مدبرالدوا که بسمت نمایندگی سردار ظفر بکرمان مبرود
 در تاریخ ۲۶ اوت با ۳۵۰ نفر سوار بختیاری از انار گذشته راه

های اطراف نائین از قرار راپورت نا امن اند ولی سایر راه های
یزد ظاهراً بوضع معمول و عادی است

ناب حسین در آخر ماه اوت هنوز در انارك بوده انتظام
الملک نیز مامق باو شده قشون دولت که مهوداست آنها را
تعاقب نمایند هنوز در نائین اند

(گرمانشاه)

شهر و اطراف خالی از اغتشاش بوده از قرار راپورت نظمی
شهر خیلی طرف نفرت هموم است و مقارن آخر ژوئیه اهالی
نائین بی نظمی بر ضدان اداوه نمودند حکومت بمحض استغای
بروز اغتشاش بشهر آمده و رئیس نظمی را علناً مورد شتم
و بد گوئی نمودند مشارالیه از خدمت استعفا داد لکن بمدها بنا
بر حکم طهران مجدداً مشغول کار خود گردید و حکمران از
مشارالیه عذرخواهی نمود

از قرار راپورت داود خان دو خصوص دادن مالیات اشکال

تراشی مینماید

وضع راهها بطور عادی است

(همدان)

۱ - در ۲۶ ژوئیه یک نفر از قنده افغان در این شهر مقتول شد که قبیل قوئسو لکری دولت فخریه مقیم کرمانشاه بحکومت همدان در این موضوع اظهارات نموده قاتل مزبور دستگیر شده ولی هنوز بمعرض استنطاق نیامده

۲ - پس از تشکیل کابینه جدید از طهران حکم تلگرافی بحکومت رسید که اشرار و مفسدین را که سبب آسایش از اهالی مینمایند محکوم کرده و تبعید نمایند تلگراف مزبور طبع و نشر شد و مردم را تا حدی متوحش و مرعوب نمود شهرت های اضطراب انگیز انقلاب امیر در افواه است موافق ذیل

نظر همراهی رئیس الوار که بسالارالدوله در طغیان و یاغی گری کمک و مساعدت نمود تا نزدیکی بر وجه رسیدن شاه مخلوع عنقریب وارد میشود

امیر افخم حکم کرده است که ۴۶ فریه ملکیت خودش که بین همدان و قزوین اندر گذارم معادل ۱۰۰۰۰ پوند

تقریباً (۱۶۶۶) ارد تهیه نمایند که در یکی از قراء بزرگ
 سر درود جمع و اقبال شوند و تصور میرود که این تهیه ها برای
 يك لشکر کشی است

(کرمان)

انجمن ایالتی در اواخر ژوئیه بنا بر تعلیمات طهران شروع
 با جلاس نمودند

علمای محل اهتمام نمودند که از گرفتن بعضی عوارض
 که جدیداً انجمن ایالتی تصویب نموده جداً مانع شوند جمعی
 بمبسا شریین جمع اوری آن عوارض هجوم برده و آنها را از مقر
 خودشان بیرون کردند لکن نظمیۀ غائله را خاموش نموده
 و آنها را مجدداً سرکار خودشان مستقر نمود

معاون حکومت خیلی طرف بی میلی اهالی است و لکن
 اخیر آنسبت بقونسول دولت اعلیٰ حضرتی خیلی ادب و تواضع
 بروز داده و اظهار میل نموده است که تمام دعاوی الباع
 انکایس را تسویه نماید

باستثنای باو چستان که مرض اغتشاش وی نظمی است

کلیه ایالت ساکت و آرام بوده است

در تاریخ ۳۰ اوت استعداد عظیمی از بلوچهای سرحد
 ورنکان در تحت ریاست جهیند بنهرج و سایر قراء ورود کرده
 و در مکریم آباد حاکم بم را محاصره کرده اند از فرار
 مذکور قوای حکمرانان ۱۵ نفر از متها جمین را کشته اند و
 آنها روز بعد عده زیادی را احشام و دوازده اسیر با خود بر
 داشته و رفته اند و از طرف نر ما شیرپا دو نفر مقتول شدند
 (شیراز)

ظفر السلطنه فرما نفر ما منفصل فارس در تاریخ ۱۷
 اوت بطرف طهران حرکت کردند

قوام الملك بکفیات حکمرانی معین شده اند نظم کامل
 در شهر محفوظ است

قوافل راه فیروز آباد را بو شهر و راه سرحد را باصهبانی
 بکار میبرند هر دو این راه در دست و اختیار قشتمانی است که
 نسبت بچار و ادار هاتعدی میکنند

از طرق پسی شمال و جنوب شهر قشتمانی ها سبب

امنیت می‌تواند زهر را که می‌خواهند راه‌های خودشان را بکار
 بیاورند عین الدوله بفرمانی ایالت فارس معین شده‌اند
 و اهالی بایک توجهی منتظر ورودشان هستند ولی هنوز از طهران
 حرکت نکرده‌اند

بنا بر اینکه فرمانهای سابق یعنی ظفر السلطنه کاملاً
 تسلیم صوت الدوله شده بودند افکار عمومی وضع را تاریک
 می‌بیند صوت الدوله فعلاً درآباد است

عقیده عمومی در شیراز اینست که اگر یک حکمران
 کافی لایقی اختیارات تامه داده شود بوسیله قوایی که فعلاً در
 شیراز است و با عاقلانه بکار بردن ضمیمه الدوله می‌تواند اعاده
 انتظام را بخوبی بنماید

ایلات عا. قریب از بیلا و بعل قشلاق حرکت خواهند
 نمود و بانبودن یک حاکم قادری مخاطره وقوع اغتشاش
 زیاد است

(خاج فارس)

(پوشهر)

در احر ماه ژویه راه کا زرون به شیراز هنوز مسدود
 بوده ولی راه فیروز آباد مفتوح و مأمون بوده است
 راپورت‌های واصله از بندر عباس و لنگه حاکی بر اینند که راه
 های آن بنادر هنوز مغشوش و بی نظم اند
 (اهواز)

در اتم ماه ژویه شوستر در حالت اغتشاش و مذازعه بوده
 و بازارها بسته بودند سبب اغتشاش معلوم نیست
 شیخ خرعل رؤساء و پیشوایان فریقین متخاصمین را احضار
 نموده و تصمیم خود را اظهار داشت که باین اغتشاشات کثیر الوقوع
 خاتمه دهد و لو آنکه لازم شود تمام قوای خود را بکاربرد
 جهازات دیگر سیر و ذهاب و ایب به شوستر نمایند و راه
 شوستر دزفول نا امن بوده
 (نمره ۱۷۴)

تلگراف سر جرج بارکلی بسرا داردگری واصله ۲۸ سپتامبر
 طهران ۲۸ سپتامبر ۱۹۱۰
 راجع بتلگراف من مورخه ۲۴ سپتامبر - ناصر الملک قبولی

مقام نیابت سلطنت را بمجلس تلگرافاً اطلاع داده اند

(نمره ۱۷۵)

تلگراف سر جرج بارکلی بسرادوار دگوری واصله ۲۹ سپتامبر

قلهک ۲۹ سپتامبر ۱۹۱۰

صلاح و مقتضی چنان دانسته بودم که تا بحال اظهارات

مشترک راجع بطرق جنوبی ایران بمهدد تاخیر افتد زیرا که بنظم

موقعی که دولت ایران پولی تحصیل نماید برای این عنوانات

مناسب تر خواهد بود

و دیگر بدلیل اینکه دولت فرمانفرمای قادر روی برای

فارس معین کرده بود نمیخواستیم آنها را بعسرت و زحمت بیندازم

ولی چون بی نظمی و عدم امنیت راه اصفهان و شیراز بدتر از

همیشه است فرمانفرمای جدید فارس یعنی شاهزاده عین الدواہ

هنوز از طهران حرکت نکرده اند عقیده ام این است که اکنون

ما میتوانیم اظهارات خودمان را بطوریکه در تلگراف جناب

عالی اراده طریق شده بنمائیم و سه ماه مهلت معین نمائیم که

در ظرف آن مدت دولت ایران باید امنیت طرق را مجدد

مستقر نماید

(نمره ۱۷۶)

نلکراف سر جرج بارکلی بسرادواردگری (واصله ۳۰ سپتامبر)

طهران ۳۰ سپتامبر ۱۹۱۰

راجع بتلکراف من مورخه ۲۵ سپتامبر - وزیر مختار روس

بمن اطلاع دادند که حالیه طوایف شاهسون اطراف مجاور

اردبیل را کاملاً در تحت اختیار و قدرت خود دارند و از قرار

واپسرت در نزدیکی تبریز مشغول غارت هستند (به بطرز -

بورغ اطلاع داده شد)

(نمره ۱۷۷)

نلکراف سرادواردگری بسرجرج بارکلی

وزارت خارجه ۱ اکتبر

راجع بتلکراف شما مورخه ۲۹ سپتامبر - من موافقم

(نمره ۱۷۸)

نلکراف سر جرج بارکلی بسرادواردگری واصله ۱۴ اکتبر

طهران ۱۴ اکتبر ۱۹۱۰

با کمال توقیر و اپورت میدهم که امروز مراسم مراسله خطاب
 بدولت ایران میکنم و اخطار مینمایم که اگر در ظرف سه ماه
 دولت ایران در راه بین بوشهر و اصفهان اعاده و انتظام امنیت
 را ننماید دولت اعلیحضرتی انگلستان اصرار خواهد نمود که قوه
 محلی در تحت ریاست صاحب منصبان هندی که حکومت هندوستان
 امانت بدهد برای حفظ امنیت آنرا تشکیل شود
 مسیو پاکلوسکی اظهارات مرا در کمال جدیت تأیید و
 تقویت خواهد نمود

در مراسم مزبوره فقط راه بین بوشهر و اصفهان را ذکر
 کرده‌ام زیرا که واضح است که قوه پیشنهاد شده برای حراست
 سایر طرق کافی نخواهد بود بعلاوه اگر نقشه بهره ورو مفید شد
 بعدها همیشه ممکن است آنرا وسعت داد

(نمره ۱۷۹)

تلکراف سر جرج بار کلی بسراد و اردگری واصله ۱۷ اکتبر

طهران ۱۷ اکتبر ۱۹۱۰

چند روز است که در کاشان جنگ واقع میشود ایب حسین

مؤسس یکی از یانگی کریپهای کوچکی که اکنون در جریان اند
 ان شهر را تصف نموده و قوه زیادی از بختیارها که از اصفهان
 آمده اند مشغول حمله و مجادله با او هستند از طرف بختیاری
 وقوع تلفات متعدد راپورت داده شده

(نمره ۱۸۰)

تلگراف سر جرج بارکلی بسرا دوارد گری (واصله ۱۹ اکتبر)
 طهران ۱۹ اکتبر ۱۹۱۰

راجع بتلگراف من مورخه ۱۴ اکتبر
 وزیر امور خارجه امروزین اظهار داشتند که برای دولت
 ایران غیر ممکن است که بدون پول اقدامی برای بهبودی طرق
 جنوبی بنمایند

من جناب ایشان را ایاد اور شدم که مستر مارلینک و خودم بارها
 بایشان اشاره کردیم که اگر دولت ایران برای استقراض بدولتین
 اظهار نماید محتمل خواهد بود که جواب مساعد بشنوند

(نمره ۱۸۱)

مراصله سر جرج بارکلی بسرا دوارد گری (واصله ۲۴ اکتبر)

قلمک ۶ اکتبر ۱۹۱۰

« اقا » خلاصه اخبار ماه گذشته که لذا ارسال میدارم تصویر
 بی نظمی و اغتشاش اوضاع مملکت را پیش از پیش اضطراب
 بخش مینماید - صحیح است که اختلاف و نزاع بین خوانین
 بختیاری که در مراسلات سابق اطلاع دادم اصلاح شده و صرحت
 الدوله دیگر در اصفهان را تهدید نینماید ولی قشقاتیها در وقتی
 که بطرف جنوب حرکت میکردند خسارت عظیم و خرابی وسیعی
 وارد آورده اند و حتی آنکه از فرار راپورت دامنه غارت و تاخت
 و از تاحوالی شهر را فرا گرفته و از طرف دیگر حرکت شاهزاده
 عین الدوله فرمان فرمای جدید فارس بطرف مقر ما موریت
 خود هنوز در عهده تعویب است و دولت برای تجهیز استعدادی
 که با این با معری الهه در روند نمیتواند پولی تهیه نماید راه پستی بین
 شیراز و اصفهان برای تردد قوافل کاملاً مسدود مانده در راه
 شمال اصفهان چندین فقره دزدی واقع شده ارستان پیش از
 پیش معرض اغتشاشات بوده و راپورت های اخیر حکایت می
 نماید که حکمران در روجرد محصور است در شمال طوایف

شاهسون مجدد اعلم طغیان بر افراشته و پس زانکه قوای حکومت
 را که برای مقابله با آنها فرستاده بودند شکست دادند بیک
 تمام نقاط و نواحی اطراف را در تحت قدرت و اختیار دارند
 علاوه از قرار پورت همان شاهسونها در مسافت ۲۰ میلی
 تبریز در راه بین تبریز و قزوین مسئول آنها و غارتند حتی
 اینکه در مجاورت طهران در بلوک داوند امیر مکرم که ز
 ملائین عمده مژندران است اکامت رشید سلطان امی طغیان
 و یاغی کری کوچکی فراهم کرده اند این جنبش و عصیان شاید
 بیشتر بسبب اطلاع و شکایت مردم در ضد دولت ظاهر
 گردیده و این قدرها با طغیان پو یکریست در هر
 صورت در دو این اشخاص در بی باغ و اجزی زیاد و
 با وجودیکه قسوق دولت که بی دفع آنها فرستاده شده اند
 حدی تلفیت داشته هنوز در راهها امن و منکرهای محکم
 دارند و ممکن است بسبب رحمت و کرمی دولت شود
 در طهران فقط دو اتفاق مهمی که در آن متاده شده
 فرمانفرمای وزیر داخله بوده و فوت نایب اساطنه علت استعای

فرمانها اختلاف عقیده و نظری بوده که راجع بکار صولت الدوله
بین ایشان و همکارانش حادث شده حضرت والای معزی الیه
به اتمام صولت الدوله بریاست نشقائی لا اقل تا ورود فرمانهای
قارس بشیر از مسامد و معتقد بودند در صورتی که سایر وزراء
یا تفصیل فوری صولت الدوله رای داشتند ولیکن این اقدام را با
وجود استحقاق فرمانها هنوز نکرده اند

بوثوق الدوله اصرار زیاد شده است که مقام وزارت داخله را
قبول نماید ولیکن تا بحال جداً از قبول این خدمت امتناع نموده
تا حدی که من میتوانم حکم کنم کابینه وزراء با اینکه هنوز
تقویت و همراهی گرانبهای سردار اسعد و بختیار پیرا دارا میباشد
از تاریخ مکتوب سابق من از وجاهت شان در انظار مردم کاسته
شده است از هر طرف شکایات ضعف و بی قدرتی آنها برای اعاده
انتظام شنیده میشود ظاهراً بهترین امید مردم در مراجعت
ناصر الملک است « بنده جرج بارکلی »

(ملغوفه در نمره ۱۸۹)

خلاصه وقایع ماهیانه ایران در سپتامبر ۱۹۱۰

﴿ طهران ﴾

شاهزاده فرمانفرما در این ماه بعلت اختلاف عقیده که با سایر وزراء راجع به رفتار یا صولت الدوله داشته اند از مقام وزارت داخله استعفا نموده است عقیده ایشان بر این بود که عزل صولت الدوله در این هنگام اوضاع وخیم تری از حالت حالیه در فارس تولید خواهد نمود در صورتی که سایر امضای کابینه مخالفت این عقیده را داشتند . تا بحال قائم مقامی برای شاهزاده معزی الیه معلوم نشده

عضد الملک نایب السلطنه در تاریخ ۲۲ سپتامبر مرحوم شد و روز بعد مجلس جلسه خصوصی برای انتخاب جانشین ایشان منعقد نمود برای ناصر الملک . رأی داده شد در صورتیکه بقیه آراء برای تعیین مستوفی الممالک بودند

جنازه نایب السلطنه مرحوم در تاریخ ۳۰ سپتامبر با رسومات و تجلیلات شایانی حرکت داده شد هشت نماینده کان خارجه در لباس رسمی نیز حضور داشتند

اقدامات امیر مکرم و رشید السلطان در شمال شرقی طهران

تولید تشویش واضطرابی نموده

امیر محرم حاکم موروتی لاریجیان است و خانه و هلاقه اش در رنه که در دامنه های شرقی دماوند است واقع است مشارالیه ورشید السلطان راجع به بعضی گفتگوها و دعاوی که نسبت به املاک متصرفی آنها در مین بوده بحکم حکومت جلب بدلیه شده بودند و محاکم آنها را محکوم نموده لهذا آنها بکوه ها رفته بدولت عاصی شدند . اردوهار مخالفت آنها فرستاده شده و جنگ های مختصر واقع شده ولی تا کنون هر دو یاغیها ازاداند در جلسه ۱۸ سپتامبر مجلس یکی از نمایندگان شیراز موسوم بجاجی اقا سردار اسعد را که بسمت نمایندگی طهران بصندلی خود نشسته بود راجع به وضع و رفتارش نسبت بصولت الدوله مورد تنقید و حمله سخت نمود نماینده مزبور بسردار اسعد اصرار و تأکید بلیغ نمود که از مداخله در اموری که مربوط باو نیست اجتناب نماید و اظهار داشت اگر سردار اسعد این مهارت بی حق خود را نسبت به رئیس بی ارار قسطنطینی خفته ندهد ایشانهم کمتر از رشید السلطان یاغی نخواهد بود

سردار اسعد هیچ احساس رنجش و تغییری بروز نداده و در نهایت متانت و آرامی به تنقید و حمله مشارالیه جواب داده اند

﴿ تبریز ﴾

مقارن اواخر سپتامبر راپورت رسید که اغتشاشات سخت در اردبیل ظهور کرده طوایف شاهسون طغیان نموده و استعداد حکومت را شکست داده و چند عراده توپ از آنها گرفته اند و مشغول غارت بودند چنان شهرت کرد که پسر رحیم خان که با پدرش تبعید شده بود به قراجه داغ مراجعت نموده و تولید اغتشاشات مینماید پست طهران در نزدیکی میانج غارت شده است

در تاریخ ۲۹ - بنامبر موافق راپورت واصله دسته عمده از شاهسون ها مشغول غارت شبلی در بیست و پنج مابلی تبریز بوده اند

﴿ مشهد ﴾

۱ - وضع ایالت بی تغییر مانده است ولی وقوع چندین فقره سرقت راپورت داده شده

در طلبس حکومت مشغول اقدامات عملی است که دفع دزد
 معروف محمد علی نیشابوری را بنماید ولی تاکنون نتیجه بخشیده
 در اوایل سپتامبر قافله که متعلق به اتباع انگلیس بود در موقعی
 که از مشهد بطرف افغانستان عزیمت می نموده در نیم میلی شهر
 مشهد غارت شده کمیل ایالت نظر باینکه هیچ قوایی ندارد عاجز
 و بی قدرت است

۲ - تاجر باشی روس که یکی از اتباع متول و معروف روس
 است در اواخر ماه اوت بطریق مکتوم عیبی مفقود الاثر شد
 و تا بحال اثری از آن معلوم نشده

﴿ سیستان ﴾

در تاریخ ۲۱ اوت قافله که از کوه ملک سیاه بسیستان میرفته
 در نزدیکی گرده چاه دچار حمله بکده دزدی که مرکب
 از ۷ نفر افغان و ۳ نفر بلوچ بوده است شده اند در جزء قافله
 مزبور هم ۴ بارشتر متعلق به فونسول دولت اعلیٰ حضرتی مامور
 سیستان بوده ۴ نفر از اشخاصی که داخل قافله بودند مقتول و
 تمام اسباب مال التجاره بغارت برده شد

دسته جات مامورین به تعاقب دزدانها مرستده شده و در
 انها را تا به (میرآباد) معین نموده اند ولی تا کنون دستگیر
 نکرده اند از قرار راپورت در همان اوان يك دسته از زواری
 که به مشهد می رفتند در تنگه انجیره دو چار حمله سارقین شده
 و ۱۶ نفر کشته شده اند

در تاریخ ۱۲ سپتامبر راپورتها حاکی بر این بوده اند که راه
 ها هنوز نا امن اند

(اصفهان)

در شهر اصفهان وضع بطور عادی است و در مدت ماه
 سپتامبر تمام راه ها باستانی راه طهران ظاهرآ امن بوده اند
 و قوافل بدون آسیبی می آمدند در نیمه آخر سپتامبر در طهران
 سه فقره دزدی واقع شده که در وهله اخیر پستی «سکه» طهران
 میرفته در قریب ۳۰ میلی صفا آن زده و غارت کرده اند از قرار
 مذکور دزدانها بختیاری بودند

نزاع و اختلاف بین رؤسای بختیاری لا اقل فعلاً اصلاح شده
 سردار احمد اگر رؤسای عمده را بطهران احضار نموده که يك

قرار اصلاح دائمی داده شود ولی باید دید که رؤسای مذکوره
حکم احضار او را اطاعت خواهند نمود یا خیر.

(یزد)

سردار جنک حکمران در تاریخ ۱۸ سپتامبر بطرف اصفهان
عزیمت نمود و سالار مؤید را بکفالت حکومت گذارد. مشارالیه
جوانی است ۲۲ ساله و بعزت رفتار تندبندی ملاحظه اش خیلی مورد
تصرف و بی میلی اهالی شده است در خصوص عهد حکومت سردار
جنک مذکور است که زمان خوشی بوده که در آن زمان راهها
امن و انتظام کامل در شهر موجود بوده است ولی از طرف دیگر
طرز استبداد و خودرأئیس در حکومت شدیداً ارتجاعی بوده است
ارتشاء خیلی معمول و تمام ادارات متروطمه که تاسیس شده بودند
مجبور بنمکین و مهموریت نسبت پاو بوده اند و وضع راهها بطور
هادی بوده مگر راه نائین و اصفهان ~~صک~~ که از قرار راپورت از
امنیتش اطمینان حاصل نبوده و راه یزد و انار که در اواخر ماه
سپتامبر دزدها بسته بودند.

۲. در اواخر ماه سپتامبر نایب حسین کاتبی و انتظام الملک از

افارک به اردستان رفته بان محل وزواره تحمیلات وارد آورده اند
چندین نفر از ساکنین عمده اردستان که از جمله آنها قاضی عمده محل
بود ~~ک~~ رفتار شده و مورد بد رفتاری اتباع نایب شده اند ولی
انتظام الملك بمحض ورود قاضی مر بور را مستخلص کرده و مالش
را ناورد کرده بملاوه یکی ز آنها چمین مشارالیه را تنبیه سخت
نموده و گوش دیگری را بر آه است

معلوم میشود که نایب حسین ابل بتمکین و تسلیم است ولی شرط
میکند دولت قلم حقو بر اعمال ~~ک~~ گذشته او بکشد و پسرش
را ~~ک~~ در طهران محبوس است ازاد نمایند مشارالیه بهمین
مضمون تلگرافی بمجلس ملی عموده و در عواست عمو کرده است
اتباع و اردوی او از قرار ~~ک~~ یاصد نفر پیاده و سواره
بالغ میشود

﴿ بروجرد ﴾

از قرار راپورت حکمران حمله که سیلا حوریه را ~~ک~~ مهر برده اند
جلو گرفته آنها را عقب نشاندند و همچنین با طایفه مال سبز
علی جنکی شده است و ظاهراً ایلات مهر را محاصره نموده اند

◉ کرمانشاه ◉

۱. خود را اقتدار سابقه حکومت اینک از قرار معلوم کاملاً درهم شکسته قدرت و سستی فوق العاده که در ماه های اوایل حکومتش بروز و ظهور داد اسباب این شد که عمده زیادی نسبت باو مخالف و دشمن شوند این دشمنان بریاست ملای بزوک کرمانشاهان با معیت رؤسای ماء و ربن منفور که ادارات محلی حکمران مشارالیه اهتمام در محدود نمودن آنها می کرد بعلاوه تحصیل دار عمده مالیات که از مداخل معمولی اش جلوگیری می شد اجماعاً بر ضد حکومت بظهران شکایات کردند این شکایات که اکثر آنها بکلی بدون حق و مأخذ بوده بقدری وضعیت و مقام حکومت را تضعیف نموده که در حالت ثبات و استقامتش بتدریج سستی عارض شده و استعفای خود را داده است ولیکن دولت این استعفا را نپذیرفته

۲. در اوایل سپتامبر ۴ قافله بزوک را که عمده حمل آنها تریاک و به قیمت ۱۰۰۰۰۰ لیره تخمین شده بود در نزدیکی کنکاور بکلی بنما و غارت کردند و همچنین یک عمده زوار را لخت نموده اند از جمله آنها قریب دو خانواده از هندیهای انکاپس بوده اند که پس از

تاریت شدن باحالت فلاکت و بیچارگی وارد کرمانشاه شدند
 اگرچه اکثر این دزدی ها خارج از حوزه حکمرانی نظام السلطنه
 واقع شدند ولی معزی الیه استعدادی بمحل وقوع سرقت
 فرستادند چنین راپورت داده شده که قسمت عمده دزدی ها
 را طایفه خزل مرتکب شده اند و بقیه را طایفه کاکاوند
 عقیده عمومی این بود که این سرقت ها و شرارت ها به
 اشاره و تحریک سردار اکرم که در نزدیکی هر سین اقامت دارد
 مبادرت شده

(همدان)

در اوایل سپتامبر بین عباس خان چناری و حکم مت با تقویت
 استمداد کردستانی جنگی واقع شده عباس خان شکست خورده
 و بطایفه خزل در نزدیکی گنکاور ملتجی گردید

(کرمان)

صارم الملك پسر ارشد سردار ظفر و مدبر الدوله نایب الحکومه
 سابق یزد در تاریخ سپتامبر وارد کرمان شدند بقونسول دولت
 اعلیٰ حضرتی اطلاع داده شد که صارم الملك تا ورود پدرش

موقفاً حکمران است ولی معلوم نبود که مقام مدبر الدوله

چیست

راههای کرمان ظاهر آمون و مصون است ولی طرق

بلوچستان تماماً خالی از امنیت اند

در تاریخ ۱۸ سپتامبر نایب الحکومه سابق و رئیس نظمیّه از

خوف تنبیه شدن بدست صاژم الملك در قونسول خانه دولت

اعلیحضرتی متحصن شدند

(شیراز)

قوام الملك کنیل ایالت در شهر انتظام را محفوظ دارد ولی در

سایر نقاط بی قدرت و عاجز است

راه کازرون بیو شهر کما کان مسدود است ولی قواقل

از راه غیر و زاباد عبور مینمایند

راه بزرگ باصفهان در معرض تاخت و تاذر ب و قشعائی

است که هیچ چیز ابقا نمینمایند و پست را مرتباً غارت می

کنند

سیبهای نلکراف پیوسته مقطوع و بآ موردینی که برای

امیر بیرون میروند لخت میکنند و کتک میزنند يك قافله اخيراً
 از اصفهان از راه سر حد عبور کرده و وار د شیراز شد
 حاکم داراب و تمام مأمورین انجا مقام خود را ترک
 و تخطیه نموده ان محل در دست بهار لوست
 از فرار مذکور بهار لوست با شیخ ذکر یاد در صدد ستیزه
 و جنگ اند و قشقا ئیها در تحت ریاست صولت الدوله بطرف
 جنوب حرکت مینمایند و تمام دهات جنوب اباد ده را غارت
 نموده و حتی تا حوالی شهر شیراز را ناخت و تاز نمودند
 کفیل حکمران سوارهای عرب را بداخل شهر آورده زیرا
 که قصد صوات الدوله که بیش از ۳۰ میل از شهر دور نیست
 معلوم نیست

در وضع قشون شیراز بهبودی حاصل شده است چنانچه
 لباس آنها بهتر شده و حقو قشان مرتب تر میسر شده و گاهی مشق هم
 میکنند

عین الدوله هنوز از طهران حرکت نکرده که زمام امور
 ایالت فارس را بکف کهایت بکیرد ولی قرارداد است که عما قریب

حرکت کنند

(خلیج فارس)

بوشهر

دریا یکی بایک استعداد ۳۰۰ نفره و ۲۰۰ راده نوپ در تاریخ
 ۹ اوت از بوشهر حرکت نموده و در اواخر ماه اوت هنوز
 مشغول عملیات و اقدامات جنگی بر ضد (ژانر حذر) شیخ اهرم
 بوده است ولی هیچ نتیجه قطعی گرفته نشده لکن در یابکی
 چنین شهرت داد که مقصود عمده اش از این اقدامات تاسیس کمرب
 خانه در بندر داور بوده که باین وسیله از قاجاق امته که بشوین و تفویت
 رئیس ملی تنکستانی سر کرده داور گردیده میشود جلوگیری نماید
 (اهواز)

شیخ خزعل استمدادی مرکب از ۵۰۰۰ نفر در اوایل ماه اوت
 در بند قیر جمع اوری نموده و خودش با بجا رفته که روسای
 دستجات مخالف شوشتر را ملاقات نماید نتیجه ملاقات این
 شد که يك نفر نماینده از طرف شیخ بشوشتر آمده و بر این اصلاح
 موفق گردید که در یقین مخالفین اسلحه سرد را زمین گذاشته و

قلاع و سنگرهای خود را خراب نمایند و در تاریخ ۱۳ ماه
اوت بازارها مجدداً باز شدند شیخ خزعل بمصره مراجعت
نمود ولی دو نفر از رؤسای شوشتر را که با خود آورده بود به
ناصری فرستاد

در اواخر ماه اوت مجدداً راپورت داده شد که افشاشا
شات جدید در شوشتر بروز نموده
(مازر استکس افاشه نظامی)

(نمره ۱۸۲)

تلکراف سرجرج بارکلی بسرا ادوارد کری (واصله ۲۵ اکتبر)
طهران ۲۵ اکتبر ۱۹۱۰

راجع بتلکراف من مورخه ۱۹ اکتبر - مراسله دوات ایران بمن
رسید تلکراف مورخه ۲۲ اکتبر روتر از طهران خلاصه خوبی
است از ان مراسله خواهشمندم رجوع فرمائید

پس از مشورت با وزیر مختار روس چنین پیشنهاد میکنم
که در صورت تصویب جنابعالی در جواب بدولت ایران خاطر
نشان نمائیم که آنچه در مراسله راجع بعضور قشون خارجی در

ایران و سوء استعمال بست و تحصن در سفارتخانم ی خارجه روس
و عثمانی (نوشته شده است ربطی بموضوع مطرح ما یعنی بمسئله
غارت گریهای ایلات در طرق جنوبی ندارد)

و اما در مسئله ترقی عایدات كرك موافق است. تیسٹیک
این ترقی در موضوع عایدات شمالی بیشتر از جنوبی صدق میکند
و اگر چه صحیح است که در پنج ماه گذشته در كمرکات جنوبی
نسبت بعایدات پنج ماه سال سابق بک تجدید حیات مشاهده می
شود (در عایدات كمرکات محمره حقیقتاً ترقی زیادی حاصل شده)
ولی این مسئله را نباید فراموش کرد که در ماههای اوایل سال
گذشته بوشهر دچار اغتشاشات تشکستانیها بوده است

بهر حال يك مسئله را نمیتوان انکار کرد مکه راه بزرگ
جنوب بملت اغتشاشات بکلی عبور و تردد مسدود است و تا
هنکایی که این وضع اقی است در تجارت رواج و حیات
جدید ما دوامی حاصل نخواهد شد

این مسئله را نیز بدوات ایران توضیح خواهیم کرد مکه
ما اجازه افزایش بکمرکات واردات جنوبی نمیتوانیم بدسیم مگر

اینکه عایدات از این مجری بمصرف باز کردن و تأمین راههای
جنوبی رسانده شود

ولکن هیچ اعتیادی نمیتوانیم داشته باشیم بلکه عایدات
مزبور بطور صحت بمصرف برسد

و دیگر در مراسله ذکر خواهیم کرد که هر قدر که دولت
اعلیحضرتی انگلستان از مجبور شدن باجرای نقشه منظوره که
مستازم اقل مدخله در آورد داخلی ایران خواهد بود اگر اه
داشته باشد مصمم است که در صورت عدم استقرار نظم در
پایتخت و نبودن امنیت بخواهد جابجا کرد

بهمینین در جواب مندک حواسم است که اگر دولت ایران
از يك كرهانی متبر انگلیس مامور شود و ضامنهای بشری آنکه
ناقض و مخالف با روابط و مواد مندرجه در مراسله مشارک
۷ آوریل نبوده باشد دولت اعلیحضرتی انگلستان آن معامله را
بنظر عدم مساعدت ملاحظه نخواهد نمود

۱ فروردین ۱۳۰۳

تاکر ف رچرج ارکلی اسرار دوار ذکر ، ماه ۲۶ اکتبر ۱۳۰۳

طهران ۲۶ اکتبر ۱۹۱۰

کفیل فونسلگری تبریز خبر میدهد که پسر رحیم خان در
قراجه داغ مشغول تولید اغتشاشات سخت است و بیابک
استعداد مرکب از ۱۵۰۰ نفر در خارج اهر بار دوی دولت
یرش برده است

(نمره ۱۸۴)

تلگراف سراد و اودگری پسر جرج بارکلی

وزارت خارجه ۲۶ اکتبر ۱۹۱۰

راجع بتلگراف شما مورخه ۲۵ اکتبر من جواب شما را
تصویب میکنم

(نمره ۱۸۵)

تلگراف سر جرج بارکلی پسر اود و اودگری (واصله ۲۷ اکتبر)

از طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۱۰

قشون دولت پسر رحیم خان را شکست دادند

(نمره ۱۸۶)

تلگراف سر جرج بارکلی پسر اود و اودگری (واصله ۲۷ اکتبر)

طهران ۲۷ اکتبر ۱۹۱۰

راجع تلگراف من مورخه ۱۷ اکتبر در کاشان هنوز چنگ
در کار است و مختاریان تا کنون نخواستند سکرهای قایم حسین
را بپذیرند

(نمره ۱۸۲)

تلگراف سر جرج بارکلی بسرا داد و کردی واصله ۲۹ اکتبر

طهران ۲۹ اکتبر ۱۹۱۰

مدتی میگذرد که راه پستی بین بو شهر و شیراز برای تردد
تجارت بکلی مسدود بوده ولی در این ایام در یک حالت اغتشاش
و بی نظمی است که نظیر و سابقه آن دیده نشده

امروز اطلاع حاصل نمودم که خطوط تلگراف اداره هند و
اروپا را طوایف قشقائی در نزدیکی دشت ارژن بفاصله زیادی
خراب نمودند کایه قره هارا شکسته و سیم هارا بریده و یک
قسمت از سیم را برده اند فعلاً خط بکلی مقطوع است و یک نفر صاحب
منصب اداره در گوشش است که مرابطه و مخابره را اعاده نماید
ولی بواسطه اغتشاش و هرج و مرجی که اکنون موجود است

رئیس کل مشغول معاودت دادن اوست و مجبوراً قدغن نموده
که هیچ صاحب منصبی برای انجام مأموریت راجع بقطع سیم
بیرون نرود

(نمره ۱۸۸)

تلگراف سر جرج بارکلی بسراحد و اردگری واصله ۳۰ اکتبر

طهران ۳۰ اکتبر ۱۹۱۰

تغییرات ذیل در کابینه حادث شده است هیئت الدوله و وزیر
داخله فرمائیم و وزیر جنگ صنایع الدوله و وزیر مالیه
محشم السلطنه و وزیر عدلیه حسین قلیخان کماکان بوزارت
خارجیه باقیست

(نمره ۱۸۹)

تلگراف سر جرج بارکلی بسراحد و اردگری واصله ۳۰ اکتبر

طهران ۳۰ اکتبر ۱۹۱۰

ژنرال فرنسول دولت اعلیٰ حضرتی از پوشهر تا تلگراف ذیل
را مینماید

مبادرت کرده اهمیت و وساطت فوق العاده اوضاع کنونی

جنوب ایران را تا کیداً خاطر نشان مینمایم و با کمال احترام خلاصه
ان اوضاع را ذیلاً تقدیم میدارم

دولت کلیتاً از اعمال قدرت و حکمرانی در کلیه بلوچستان
منصرف شده است در هفته گذشته در چابهار انتظار داشتند
که طوایف دشتیاری حمله و تاخت و تاز عظیمی بان نقطه نمایند
ولی حضور یگدسته قشون انگلیس باعث انصراف و انحراف
متهاجمین گردید

از قرار راپورت در هفته گذشته بقریهٔ ملکی میر ییابان که
با امام‌اصدت و هم دستی میکرد هجوم برده اند و خود میر بقتل
رسیده است برای تحقیق صحت این خبر من قاصد مخصوص
فرستاده ام

اولیاء امور ایران برای توقیف کردن میر برکت که در ماه
اوت گذشته قرار نموده اهتمامی نکردند

با کمال افتخار جناب عالی را بتلگراف ۱۱ اکتبر خودم راجع باوضاع
بندر عباس مراجعه میدهم در اوایل ماه یگدسنه دزدی که مرکب
از ۵۰۰ نفر جنگ جو بوده از طرف لارستان بان نواحی نزول

گرفته و چندان قافله و قریه را خدمات و خسارات زده و تا قریب
فونسولخانه قدیم ما و محل قرنتین نزدیک شده اند
از طرف ما مورین محلی هیچ مخالفت و مقاومتی در مقابل آنها
نشد کسی در تعاقب آنها نرفت و از غارت هیچ استرداد نشد
مال التجاره انگلیس معادل يك كك روپیه در جزو اموال
مسروقه است

راجع به پوشهر و مجاورت ان نظر باینکه وضع باندازه که
مستلزم تصدیع و مزاحمت جنابعالی بوده باشد سخت اضطراب
اور نبوده فلکرافتی نکردم ولی ننگستانها راحت نمی نشینند بنا
بر دلایل صحیحه و اطلاعات بی شبهه که در چند روز گذشته
بمن رسیده است صورت الدوله مشغول اهتمام و متقاعد کردن
بعضی از رؤسای آنها است که در طرف او در حکومت پوشهر
مداخله نمایند

کنیل فونسولگری شیراز خبر میدهد که رئیس فشقائی مشغول
تحریرك اغتشاشات در شهر و اطراف است

انتظار میرود که بلوچها در ایالت کرمان به زماشیر هجوم

بیراند . چنانچه قبلاً راپورت دادم پست بین بوشهر و طهران را
اداره پست از راه بنداد و اهواز مقرر داشته

چنانچه مستحضربند مأمورین اداره تلگراف هند و اروپا در
سمت جنوب اگر اصلاً بتوانند برای تعمیر بیرون بروند با مخاطرات
زیاد این تکلیف را انجام میدهند

حقیقتاً غیر ممکن است که بدون تشویش و اضطراب خاطر
چنان تصور نمود که سه ماه دیگر يك چنین هرج و مرج کاملی
باقی باشد و در هر صورت بعقیده من قوه که برای حفظ و ساخلو
راه بین بوشهر و اصفهان معین شده یعنی ۱۰۰۰ الی ۱۲۰۰ نفر
دیگر برای این خدمت کفایت نخواهند نمود ولیکن این مسئله
محقق است که اشکال و مخارج هر اقدامی که ما بعهده میگیریم
بر نسبت مدتی که میکند و تأخیری که میشود افزوده
خواهد شد

تتمید و عقیده خود را راجع به راپورت فوق تا فردا بعهده

تعویق می اندازم

تلگراف سر جرج بارکلی بسراد وارد کری واصله ۳۰ اکتبر

طهران ۳۰ اکتبر ۱۹۱۰

اطلاعاتی از کمیل قونسولگری دولت اعلیٰ حضرتی از شیراز
 بن رسیده حاکی بر اینکه شورش عظیمی امروز در شهر بروز
 کرده که قشون دولت و استمداد قشون در آن شرکت داشته اند
 از قرار راپورت مستر اسمارت این اغتشاش باشماره صولت
 الدوله بوده و قشونهای ها شهر شیراز را محاصره نموده و داخل شهر
 میشوند عمارت حکومتی را شورشیان احاطه کرده و همچنین محله
 یهودیان شهر را غارت کرده اند

مراسله بدولت ایران در این موضوع نوشته و دولت را
 مسؤل هر خسارتی که بجان و مال اتباع انگلیس وارد شود
 نموده ام

(نمره ۱۹۱)

تلگراف سر جرج بارکلی بسراد وارد کری واصله ۳۱ اکتبر

طهران ۳۱ اکتبر ۱۹۱۰

راجع بتلگراف من مورخه ۳۰ اکتبر رئیس الوزراء و وزیر

تلکراف در مقام وزارت خود باقی اند

(غره ۱۹۲۵)

تلکراف سر جرج بار کلی بسرا در دگری واصله ۳۱ اکتبر

طهران ۳۱ اکتبر ۱۹۱۰

راجع بتلکراف من مورخه ۳۰ اکتبر اینک مبادرت کرده
توضیح مینمایم اغتشاشاتی که نایب سرهنگ ککس رابورت داده
است اگر بطور کلی ملاحظه شود حقیقتاً دلالت بوجود یک وضع
خیلی و خیمی در جنوب ایران مینمایند ولی اگر جدا جدا ملاحظه
شوند اختلافی بین آنها و اغتشاشات ماه های کثیره گذشته واقعه
در جنوب نیست مگر در شدت و ضعف اغتشاش پس اینها
اغتشاشات انکاس سوئی در وضع طریقی مینمایند و اتباع انکایس
را گاهی بمرض مخاطرات می اندازند دیگر بعقیده من مستقیماً
بمنافع انکایس تری میکنند تخریبات گذشته معلوم نمود که از غارت
گریها و تاخت و تاز سارقین به اتباع انکایس خطر چندانی وارد
نیست کشتیهای دولت اعلیحضرتی بر اثر حملات و حمله ات اکثر آنها
نزدیک و حاضرند

بعلاوه این مسئله که راه های تجارتی مسدود اند چیز تازه نیست و اگر چه آیه ممکن است بما ارائه و معلوم نماید که این نقشه ما را جمع به امنیه راه غیر کافی است ولی بعقیده من بهر صورت شایسته امتحان است که قبل از آنکه برای استقرار نظم در جنوب ایران توسط بمداخله بچونیم این نقشه را در راه بوشهر و اصفهان بموقع اجری گذاریم زیرا که آن مداخله و استقرار انتظام در کایه جنوب مستلزم اعزام اردوی عظیم و مخارج کزاف بوده بعلاوه منتج نتایجی میشود که دامنه احتمالات مالی آن خیلی وسیع خواهد بود ضعف دولت از اثر فقدان سرمایه است چنانچه مدتی میکند که ایالت فارس بی فرمانبر ما است زیرا که دولت وجه لازم را ندارد که تهیات و تجهیزات حکمران تعیین شده را درست فراهم نموده و او را روانه مرکز مأموریت نمایند عقیده من بر این است که ما باید قبل از توسل بمداخله عظیمی که تجربه پر خطری است لا اقل ملاحظه و امتحان نمائیم که دولت ایران با داشتن سرمایه چه خواهد کرد لهذا امید است که بزودی تمک و مساعدت مالی دولت ایران بشود

(نمره ۱۹۳)

تلگراف سر جرج بارکلی بسرا دواردگری (واصله ۱ نوامبر)
طهران ۱ نوامبر ۱۹۱۰

راجع بتلگراف من مورخه ۲۷ اکتبر

نایب حسین و اتپاعش شبانه از کاشان فرار نموده اند و بختیاریه
در تعاقب آنها هستند

(نمره ۱۹۴)

مراسله سر جرج بارکلی بسرا دواردگری (واصله ۳ نوامبر)
طهران ۱۰ اکتبر ۱۹۱۰

« آقا » راجع بتلگراف دیروز من اینکه با کمال افتخار سواد
مراسله را که دیروز در خصوص بی نظمی طرق جنوبی بدولت
ایران نوشته ام لفاً ایفاد میدارم

« بنده جرج بارکلی »

(موقوفه در نمره ۱۹۴)

مراسله سر جرج بارکلی بدولت ایران
طهران ۱۴ اکتبر ۱۹۱۰

« جناب وزیر » - مکرر نظر دولت ایران را بعدم امنیت ناگوار طرق جنوبی مملکت معطوف ساخته ام بدیجتهانه اظهارات من نتیجه نبخشیده هیچ بهبودی که حاصل نشده سهل است وضع این طرق امروز بدتر از هر موقعی است که از ابتدای مأموریت خود بایران مشاهده کرده ام . سرفتها و شرافتهای پیش از پیش واقع میشوند و طارق عمده که بحری مسیر و تجارت انگلیس بداخل مملکت بودند در این ایام بواسطه تهاجمات و تاخت و تاز طوایفی که ظاهراً بکلی از دایره اقتدار و اختیارات دولت مرکزی بیرون اند کاملاً مسدود شده اند

فماً مذاکره و دعاوی عدیده راجع بحملات باتباع انگلیس و سرفتهای امتعه متعلق بانهارا که بتوسط این سفارتخانه و قونسول خانه های دولت اعلیحضرتی انگلستان بدولت عالییه ایران و مأمورین محلی ولایات اظهار شده بعهدہ امویین می اندازم و تسویه و تادیب آنها در موقع خود مطالبه خواهد کردید ولی اکنون اظهار من اصلاً و اساساً مربوط باقدماتی است که باید برای علاج اوضاع ناگواری که بالاخره در نظر دولت اعلیحضرتی انگلستان

تحمل ناپذیر شده کرده شود

از طرف وزیر امور خارجه دولت اعلیحضرتی بمن چنین تعلیمات رسیده که بجنابمالی اطلاع دهم که اگر تا اقتضاء سه ماه از این تاریخ در راه های بین بوشهر و شیراز و بین شیراز و اصفهان که مخصوصاً محل وقوع تهاجمات و تطاولات عظیمه و خیمه بوده اند اعاده امنیت و انتظام نشود دولت اعلیحضرتی خود گرها و عنفاً اقدام بعملیانی که برای تأمین صحیح و حراست این طرق لازم است خواهد نمود

خاطر محترم را نیز استحضار دهم که در صورت عدم موفقیت دولت ایران بر اعاده نظم در مدت وهیات مهود اقداماتی که بجرای این را دولت اعلیحضرتی در اولین وهله در نظر دارد اینست که قوه امنیت مرکب از ۱۰۰۰ الی ۱۴۰۰ نفر در تحت فرمان یک عده از صاحب منصبان انگلیس از قشون هند برای حفظ راه های منظوره در محل تشکیل و تنظیم شوند یک قسمت از وجه مخارج این قوه باین طریق حاصل خواهد شد که بحتوق کمر کی کلیه واردات بنادر جنوبی صدهای افزوده شده و جمع

آوری شود يك قسمت ديكر آن از ماليات ايالت فارس داده خواهد شد باین معنی که قسمت کافی از آن ماليات را علاوه عایدات صد ده اضافی که رک فوق لذر باید بمرمانده کل این قوه امثیه پردازند امید و اعتماد دارم که این مسئله مورد جدی ار بن توجه کاینده ایران خواهد شد

در همین موقع که بدولت ایران نتیجه مداومت این وضع الم انگیز صکنونی طرق جنوبي را اخطار مینمایم وقت را منتقم شمرده و احترامات فائقه خود را تقدیم میدارم
(بنده جرج بارکلی)

(نمره ۱۹۵)

تلکراف سر جرج بارکلی بسراد و اردگری واصله ۴ نوامبر
طهران ۴ نوامبر ۱۹۱۰

راجع بتلکراف من مورخه ۳۰ اکتبر - قونسول دولت
فخیمه از شیراز خبر میدهد که وضع شهر هنوز مورد اضطراب
و تشویش خاطر است

(نمره ۱۹۶)

تلگراف سرادوار دگری بسر جرج بارکلی

وزارت خارجه ۴ نوامبر ۱۹۱۰

راجع بتلگراف شما مورخه ۳۰ اکتبر - کمیته اتحاد اسرائیلی
از دولت اعلیٰ حضرتی تمنا نموده که وسیله اعاده انتظام را در
شیراز تأیید و فراهم نمایند بهمنین مجمع اتحاد اسرائیلی بدولت
فرانسه اصرار نموده و وا داشته است که بوزیر مختار فرانسه در
طهران بهمان مناد تعلیمات فرستند شما با وزیر مشاور الیه
همراهی کنید و هر اقدامی که ممکن است در این موضوع بنمایند
(نمره ۱۹۷)

تلگراف سر جرج بارکلی بسرادوار دگری واصله ۹ نوامبر

طهران ۹ نوامبر ۱۹۱۰

قونسول روس ماهور کرمان در موقعی که از کرمان بطهران
مسافرت میکرده مابین کیوئر خان و رفسنجان خود و زنی
و دو بچه اش با چهار قزاق روس بدست سارقین گرفتار گردیدند
(نمره ۱۹۸)

تلگراف سر جرج بارکلی بسرادوار دگری واصله ۹ نوامبر

طهران ۹ نوامبر ۱۹۱۰

راجع بتلکراف امروز من

فونسول روس و همراهانش موافق راپورت عالی، سلامت

برفستجائز وارد شده اند

(نمره ۱۹۹)

مراسله سر جرج برنارد اسراده وارد گری (واصله ۱۱ نوامبر)

طهران ۲۹ اکتبر ۱۹۱۰

« آقا » - راجع بتلکراف من مورخه ۲۵ شهر حال و مراسله مورخه

۱۵ اکتبر اینک با کمال توقیر ترجمه انگلیسی مراسله دولت ایران را که

در جواب مراسله ۱۴ اکتبر ما راجع بستمقرار و اعاده تنظیم در راه

های جنوبی نوشته شده است تقدیم می‌نماید . . . جرج بارکلی

۱. موافقه در نمره ۱۹۹)

مراسله حسینقلی خان سر جرج بارکلی

طهران ۲۱ اکتبر ۱۹۱۰

جناب حلالیماب اجلا از مقام مراسله جناب عالی مورخه ۱۰

شوال ۱۳۲۸ مطابق ۱۲ اکتبر ۱۹۱۰ راجع بطرق جناب استحضار